

ПРАВО СЛАВИМО!

СВЯТО

ЧАСОПИС ГРОМАДИ

УКРАЇНСЬКИХ

ЯЗНУНКІВ

«ПРАВОСЛАВ'Я»

КИЇВ

1995

СВАРОГ
1995
ВИПУСК 2

м. КИЇВ

РЕДКОЛЕГІЯ:

Галина ЛОЗКО — головний редактор
Анатолій БОГОРОД
Надія ЗУБКО
Галина ГАРКУША
Віктор КРИЖАНІВСЬКИЙ — художник.

*Це число часопису „СВАРОГ“
видане на кошти Побратима
ЯРА ГОЛУБИЦЬКОГО
(Торонто, Канада).
Київська Громада
Українських Язичників „Православ'я“
щиро дякує Побратиму Яру
і зичить йому доброго здоров'я,
радості й довгих років життя.*

Громада Українських Язичників «Православ'я».
Реєстраційне свідоцтво № 468.

© Сварог

Здано в набір 10. 10. 95 р. Підписано до друку 24. 10. 95 р.
Формат 60x84 1/8. Папір друк. Офс. друк. Ум.-друк. арк. 3,72.
Зам. 1275.
Районна друкарня. 260310 Малин, вул. Кримського, 7.

СВАРОЖЕ

Релігійно-історичний та науково-пізнавальний часопис
Громади Українських Язичників „ПРАВОСЛАВ'Я“

1995

ВИПУСК 2

У НОМЕРІ:

НОВИНИ

	Стор.
А. Починок. Рідна Віра чи «рідновірство»? (Полемічні замітки з Міжнародного Круглого Столу «Рідновірство: витоки, течії, тенденції»)	3
Л. Мурович. Лицар Ордену Бога-Сонця (До 61-ї річниці Відродження Української Рідної Віри)	5

БОГОЗНАВСТВО

В. Шаян. Найвища Святість (Студія про Свантевіта)	8
В. Зореслава. Офіра — Жертва—Дар Богам	9
В. Зореслава. Напій Безсмертя	11
Г. Лозко. Теонімія Велесової Книги (Словник імен Богів)	12

АНТИХРИСТ

Ф. Нітше. Антихрист або прокляття християнству	13

ВО ВРЕМ'Я ОНО

Україна: етногенез — культурогенез — ментальність — геокультура	16
Денисюк Н. Щодо релігії українців 7—5 тисяч років тому (повідомлення на	

Міжнародному Круглому Столі «Рідновірство: витоки, течії, тенденції»	17
Ю. Писаренко. Мир з Візантією очима руських язичників	19
А. Богород. Танцем славили Богів! Церква проти української духовності (з Послання Івана Вишенського, 1599 р.)	21
І. Огієнко. Хрестили народ у власній крові його	21

БИИ, ПЕРУНЕ, БИИ!

Звернення Громади Українських Язичників «Православ'я» до Всеукраїнського Товариства «Просвіта»	23
Світояр. Кому потрібен трон України?	24
Вогнедар. Застаріла лексика чи застаріле мислення?	24

ВЕЛЕСИЧ (поезія)	25

АЗБУКОВНИК	26

КОЛО СВАРОЖЕ

Г. Лозко. Береже оселю Род (до свята Українських Рожаниць)	29

ХРАМИ НАШИХ ПРЕДКІВ

Тут колись стояв храм: Святиня Дажбожа в Ірпені; Слов'янський храм в описі Аль-Масуді	31

ОБ'ЄДНАННЯ РІДНОВІРІВ УКРАЇНИ (ОРУ)

Громади, які вступили до Об'єднання
Рідновірів України

Назва Громади	Голова Громади
Громада Українських Язичників «ПРАВОСЛАВ'Я» м. Київ	— ЛОЗКО ГАЛИНА
Громада Рідновірів м. Харкова «СОНЦЕПОКЛОННИКИ»	— РЕВЕНКО СЕРГІЙ
Громада Рідновірів м. Одеси «ПРЕДСЛАВА»	— ЄВТЕЄВ ВІКТОР
Громада Рідновірів м. Борисполя «БОРИС-ПОЛЯНИ»	— ШАПОШНИК ВАДИМ
Громада Рідновірів м. Чернігова «ДАЖБОЖІ ВНУКИ»	— НІКОЛАЄВА НІНА
Громада Рідновірів м. Миколаєва «СОНЦЕПОКЛОННИКИ»	— МАКАРЕНКО ЛЮДМИЛА
Громада Рідновірів м. Львова «ДІТИ ПЕРУНА»	— ГРИШКО ОЛЕГ
Громада Рідновірів м. Южноукраїнськ	— ОСИКА ЮРІЙ
Громада Українського Народовір'я с. Жиліани «ДАЖБОЖІ ВНУКИ»	— ХИЛЕВИЧ МАРІЯ
Громада Рідновірів м. Ананьїва «ОРІЯНИ»	— ГАРАЧУК ПАВЛО

НОВИНИ

РІДНА ВІРА ЧИ „РІДНОВІРСТВО“?

19 червня 1995 року в приміщенні Інституту Філософії НАН України (м. Київ) відбувся Міжнародний круглий стіл «РІДНОВІРСТВО: ВИТОКИ, ТЕЧІЇ, ТЕНДЕНЦІЇ».

Ідея проведення наукового заходу, присвяченого повністю питанням відродження Прадавньої Віри Українців, виникла в кількох людей у різний час, але лише в січні 1995 року зібрався ініціатори: Громада Українських Язичників «Православ'я» та Український Центр Культурних Досліджень Міністерства Культури України. Пізніше приєднався Відділ релігієзнавства Інституту Філософії НАН України. Було вирішено провести в червні 1995 року, під час літнього сонцестояння (19—21 червня) Всеукраїнську науково-практичну конференцію на тему: «СУЧАСНИЙ СТАН І ШЛЯХИ ВІДРОДЖЕННЯ РІДНОЇ ВІРИ В УКРАЇНІ».

В Положенні про конференцію зазначалася мета проведення заходу:

1. Сприяння національно-духовному відродженню українців.

2. Наукове дослідження джерел давньої Віри Предків українців та сучасного процесу відродження Рідної Віри в Україні.

3. Знайомство з існуючими в Україні течіями і громадами Рідної Віри, їхніми теологічними поглядами.

4. Надання конкретної методологічної та методичної допомоги керівникам громад, проповідникам та обрядодіяч і всім сповідникам Рідної Віри.

Але з часу приєднання ініціаторів з Інституту Філософії, в оргкомітеті збільшилася кількість «весільних генералів», а під час підготовки конференції почали відбуватися непередбачені події. За місяць до Конференції, коли вже було надіслано Положення про конференцію, і почали надходити перші тези виступів, Інститут Філософії без погодження з іншими членами оргкомітету, надрукував власне Положення, в якому цей захід було вже названо «Круглим столом» замість конференції і навіть тема була змінена на: «РІДНА ВІРА: ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ».

Мета «круглого столу» була зведена лише до одного пункту: ознайомлення з особливостями віровчення і культу релігійних течій в Україні, послідовники яких прагнуть відродити давню дохристиянську Віру Українців.

Цікаво, кому потрібно було обмежувати мету такого незвичайного науково-практичного заходу і хто керував цими процесами?.. Та на цьому несподіванки не припинилися. За кілька днів до «конференції» в Інститут Філософії НАН України почали телефонувати особи, які вимагали з назви Круглого столу прибрати термін «Рідна Віра». І цього досить було, щоб за день до наукового заходу «генерали» з Інституту Філософії,

без погодження з іншими членами оргкомітету і, навіть, без попередження, втретє змінили назву «конференції, але вже з Рідної Віри на «рідновірство»: «РІДНОВІРСТВО: ВИТОКИ, ТЕЧІЇ, ТЕНДЕНЦІЇ». І хоч Круглий стіл в програмі було названо «міжнародним», усі доповіді було скорочено з 20-ти хвилин до 10-ти хвилинних повідомлень, а дводенний термін проведення стиснуто до одного дня, з якого пів дня доповідала представники Інституту Філософії, а решта часу пішла на заслуховування лише 16 повідомлень із 43 запланованих.

Цікавими були повідомлення Галини Лозко (м. Київ), Олександра Косухи (м. Київ), Петра Єремчука (Кіровоградщина), Марії Хилевич (м. Київ), Вадима Мицика (Чернігівщина), Олесья Фисуна (м. Київ), Анатолія Богорода (м. Київ), Кирила Ковтуна (м. Житомир) та ін., тим більше, що тут з позицій Української Національної Духовності розглядалися питання про Український Звичай, про богослов'я та світоглядні засади Рідної Української Віри, про Праукраїнський Язичницький (Народний) календар, про українські свята Рідної Віри... З повідомленням виступив гість з Торонто (Канада), рідновір, проповідник громади при Свя-

Купальські обряди в Шулявському Гаю.

Купальські обряди в Шулявському Гаю.

тині Дажбожій в Гамільтоні Яр Голубицький.

На Круглому столі з'ясувалося, що серед присутніх не було людей, які вороже ставилися б до Віри Наших Предків, хоча крім сповідників Рідної Української Віри в залі були присутні і сповідники сучасних неорелігій: Крішнаїти, Силенківці, «Біле братство» та інші. Представники Українського Центру Культурних Досліджень були незадоволені ходом та проведенням Круглого столу, бо не мали змоги зробити аудіозапис виступів доповідачів...

Після короткого обговорення тексту Заключного документу Міжнародного круглого столу, журналіст Віктор Лінчевський пояснив присутнім, що Заклучний документ має право вивести лише Конференція, а Круглий стіл, навіть із статусом «міжнародний» неправомочний такий документ приймати. Підняте ним питання: кому було вигідно науково-практичну конференцію перетворювати в Круглий стіл так і залишилося без відповіді... Головуючий поспішив оголосити

Міжнародний круглий стіл закритим, аргументуючи це тим, що приміщення Інституту Філософії зачиняється...

Нині текст Заклучного документу Міжнародного круглого столу, присвяченого питанням відродження Української Рідної Віри в Україні переховується в кабінетах Інституту Філософії НАН України.

Робота тематичних груп, яка була запланована програмою Круглого столу, була відмінена, тому замість неї наступного дня, 20 червня, Центр «СВІТОВИД» Громади Українських Язичників «Православ'я» запросив усіх сповідників і проповідників Української Рідної Віри на методично-теологічний семінар «Школа Рідної Віри».

Семінар завершився язичницьким обрядом «Купальська ніч», який відбувся в Шулявському Гаю біля ставу. У святі взяли участь фольклорний колектив м. Ульянівки Кіровоградської області та фольклорний гурт жінок м. Києва

Танцем Славимо Богів: хоровод навколо Вогню-Сварожнича.

Купальське свято проводить Громада Українських Язичників «Православ'я».

Купальські обряди в Шулявському Гаю.

«Радосинь». У співах старших жінок і молодих дівчат було чути відгомін минулих тисячоліть, коли залюблені у спів українці-руси до світання славили Бога Купайла, а вранці, на світанні радісно зустрічали Бога-Сонце. Тут в Гаю палав і Святий Вогонь-Сварожич, і з пагорба у ставок котилося палаюче велике Колесо — символ Сонця на Землі. Через Вогонь перестрибували молодь і літні люди, а матері з батьками переносили маленьких дітей з побажаннями щастя, злагоди і здоров'я їм та Україні.

Хмизу для вогнища принесли чоловіки з місцевої громади «Злагода».

Здавалося, що серед загальних веселощів, співів і танців не було людини, яка б не перейшла Всеочищаюче полум'я Багаття-Купали. Тут була і самобутньо, за звичаєм, споряджена Купайлиця, біля якої постійно співали купальські молитви-святці молоденькі гарні дівчата, а нетерплячі парубки лише й чекали того часу, коли дівчата втратять пильність, приспівуючи до кожного парубка неодружену дівчину... Із втратою пильності дівчата втрачали і Купайлицю..., з якої кожному діставалося цілюще та лікарське зілля.

Потім було і пускання віночків на воду, і ритуальні веселі танці та хороводи навколо Вогнища, і співи, і сміх. Але Сонце зустрічали лише ті, хто добре розумів, коли насправді закінчується Купальське свято. Перед сходом Сонця з'явилася молодь — випускники місцевої школи. Вони йшли, за звичаєм, зустрічати Нове

Сонце свого повноліття. Вони не були вбрані у вишиті сорочки, вони вже не розмовляли мовою Предків, але, як тисячі років тому їхні Предки, вони голосно кричали, стоячи обличчям до сходу: «Сонце, виходи! Сонце, виходи!» І здалося, що ніякого хрещення України-Руси не було, а невеличкі розп'яття в декого на шиях — мов безглуздий жарт Долі...

«ДАЖБОЖЕ, ВИХОДЬ!» — голосно гукали святково вбрані в національне вбрання українці-язичники і зустрічали Великою славою КУПАЛЬСЬКИЙ ТАНЕЦЬ БОГА-СОНЦЯ.

Анатолій ПОЧИНОК (м. Київ).

До 61-ї річниці Відродження Української Рідної Віри

Предківська Віра в Україні ніколи не зникла, не зважаючи на тисячолітнє панування чужовір'я. Вона існувала таємно, часом у підсвідомості людей, передавалася з роду в рід, з уст в уста.

Основоположником Відродження Української Рідної Віри є професор Володимир ШАЯН (1908—1974). В його працях подано глибоке філософське осмислення української духовної культури.

«Мое рішення — писав В. Шаян — відновити Староукраїнську Віру постало в 1934 р. на Гуцульщині, в часі мого побуту на горі Грехіт. Я повністю усвідомив собі, що це важливий крок не тільки в історії України, але й в історії цілого людства».

Видавничий комітет при Святині Дажбожій в Гамільтоні (Онтаріо, Канада) в 1987 р. видав I том творів В. Шаяна «Віра Предків Наших», нині готується до друку II том його праць.

Відродження Української Рідної Віри святкується українцями в усьому світі 2 серпня — в день народження його основоположника професора Володимира Шаяна. З біографією славного Лицаря Ордену Бога Сонця В. Шаяна знайомить Лариса Мурович з Канади.

* * *

Ця стаття є скороченою передмовою до збірника праць професора Володимира Шаяна «Віра Предків Наших» (ст. 6-7).

На стор. 8 читайте уривок з праці В. Шаяна «Найвища Святість (Студія про Свантевіта)».

ЛИЦАР ОРДЕНУ БОГА СОНЦЯ

Володимир ШАЯН.

Професор Володимир Шаян був дуже колоритною індивідуальністю: санскритолог, філософ, поет, автор наукових і багатьох публіцистичних розвідок.

Народився він у Львові 2-го серпня, 1908 року, а помер в Лондоні, Англія, 15 липня 1974-го року від серцевої недуги.

Серцева недуга, як він сам писав, почалася в нього в 1974-му році. Батько його був підстаршиною австрійської армії, а в часі польської окупації Галичини — залізничним службовцем. Мати походила із старинного селянського роду в селі Добростани.

Володимир Шаян здав 1927 року з відзначенням Гімназійну матуру класичного типу у Львові. Після того закінчив у Львівському університеті дуже широкий засяг студій: філософія, санскритська філологія, європейські мови й література. Його учителем на курсах санскритології був професор Степан Стасяк. Датою свого духовного прозріння професор Володимир Шаян уважав 1934-й рік, коли перебував у Карпатах на горі Грехіт у товаристві гуцульських легінів. Тоді він відчув глибинний зміст фольклору і рішив відродити староукраїнську віру в Лицарськім Ордені.

Довгі роки він працював у Лондоні Директором Бібліотеки ім. Т. Шевченка при Союзі Українців Британії на Лінден Гардес і займав різні становища в Управі СУБ. Це був дуже активний період в його житті: численні доповіді в Англії і на міжнародних з'їздах ПЕН (Поетів,

Есеїстів, Новелістів) в обороні ув'язнених членів Руху Спротиву на Україні (найбільше Валентина Мороза), друкувався в еміграційній пресі, був членом європейської УВАН (Української Вільної Академії Наук) і її Президентом, Головою Орієталістів і Спілки Вільних Журналістів, заступником Голови Британської Ліги Свободи і ПЕН.

Одначе, головною ціллю життя професора В. Шаяна таки був Орден. З його «Листів до Друзів», які він розсилав від 1968—1974 років можна довідатись, що 5 листопада 1943 року він зорганізував свій перший «Орден Лицарів Бога-Сонця» у Львові, який був релігійно-політичною формацією. Усі члени склали йому лицарську присягу. Тим лицарям, що не бажали евакуюватись в Західну Європу, він дав наказ стати в ряди УПА (Української Повстанської Армії). Студіюючи літописи УПА, авторка цієї передмови несподівано знайшла в 8-му томі на ст. 173-й такий розділ: «Повстанська група ім. Перуна між селами Грабине і Підзвіринець, Комарнянського району, відбила 4—9—1944 р. 7 арештованих із села Повергів. Із 57 погромників-конвоїрів убито 45 та одного полонено».

Як дуже професор Володимир Шаян радів би, коли б дочекався прочитати той розділ у 8 томі «Літопису УПА!» Він напевно сказав би: «Це були мої справжні й найкращі Лицарі!».

Ми віримо також, що в тій групі воювали його Лицарі, бо хто ж інший назвав би свій Відділ ім. Перуна?! Дуже можливо, що на еміграції хтось поміж нашими дорогими Уністами міг би доповнити цю інформацію.

В Аугсбурзі, Німеччина, професор В. Шаян зорганізував другу фалангу Ордену Лицарів Бога-Сонця, якого заприсяжені члени під час розселення з таборів Д. П. (дісплейст персонс) роз'їхались в різні заморські країни і той Орден чомусь перестав активизуватись.

Мимо того, професор Володимир Шаян від 1971 року не раз закликав тих лицарів до повороту. Коли ж ніхто не вернувся, він написав тоді в «Листі до Друзів», що «примушений бути одним вояком на полі бою». Майже рівночасно надіслав нам дивну в телеграфічному стилі вістку, що «постала склока і я прошу Вас не встрявати до неї, бо там нема моїх друзів».

Через пару років він знову написав ось таке: «Як то добре, що Ви не встрявали у ту склоку!»

Можливо, що така вістка без конкретних даних означала видні тільки його духовному зорові «простори боротьби».

Професор В. Шаян був містиком і треба ще підкреслити, що він гостро осуджував нелицарські засоби в боротьбі, — як наклепи, очорнювання і т. п.

Але тому, що він тоді часто згадував про поганий стан його здоров'я і сильно підвищений тиск крові, ми усі дуже журилися і широко бажали допомогти йому без встрявання в невідомі справи.

І так з моєї, поета Левка Ромена й інж. Нестора Роговського ініціативи, журнал «Світання» виріс 1972 року в ІНСТИТУТ ім. Володимира ШАЯНА, який ми офіційно зареєстрували в Канаді.

Це, мабуть, був перший Інститут в українській

Урна з прахом Володимира Шаяна на Престолі у Віттарі: в Святині Дажбожій, Гамільтон, Канада, 1989 р.

історії заснований в часи життя визначної індивідуальності.

Під фірмою Інституту й складками 28 членів-засновників, якими були також письменник Микола Понеділок і меценат Теодор Гуменюк, вишло декілька творів професора Володимира Шаяна, поміж ними «Лицар Святої Борні — Григорій Сковорода».

Великою радістю для професора був Інститут і те, що 1972 року приєднались до нього група українців з молодшої генерації, до якої належав і його однодумець інж. Вишата Святославич (псевдонім).

Професор дуже його полюбив, назвав своїм духовним сином і навіть назначив Вишату своїм наслідником в разі якогось непередбачуваного випадку в майбутньому. Інж. Вишата Святославич написав чимало дослідницьких праць на теми праісторії й Віри Наших Предків, але на жаль він передчасно помер 7 травня 1981 року.

Майбутніх дослідників творів професора В. Шаяна відсилаємо до його праці «Джерело сили української культури» передрукованої в цьому збірнику, де він на кінцевих сторінках подав їхні назви.

Тільки одну працю п. з. «Володар Богів і Всесвіту — віровизнавча студія про Перуна — Індру» не знайдено в архівах. Професор декілька разів згадував у «Листах до Друзів», що ця праця пишеться...

Дуже можливо, що він не встиг її написати, або слово «пишеться» треба було розуміти, що він «писав» її містичними засобами в одній із своїх реінкарнацій, в які дуже вірив. Ця діяльність належить до сфери Знання Таємного.

На еміграції професор Р. В. Кухар (письменник Р. Володимир), що був співредактором журналу «Світання», висловився про Покійника у «Визвольнім Шляху» в Лондоні за липень — серпень 1975 р. у статті п. з. «Літературні постаті в тіні еміграційних буднів» на сторінках 839—840:

«...Творчість В. Шаяна помітна своїм ідеологічно-національним філософсько-поглибленим змістом. Самобутній стиль його творів (поетичних і прозових) відзначається міцним індивідуалістичним тоном, високою духовно-інтелектуальною напругою, національною символікою й пафосом, метафоричністю, поетичною гіперболічністю та історіософованою бароковою орнаментикою. В них думка й ідея переважають ліричну настроєвість вислову. Він завжди послідовний поет-ідеолог (рівною мірою й у прозовій діяльності) в своїй змістовно-зосередженій творчості, присвяченій головно засновкам української національної духовності аж у праісторії.

...В. Шаян (Володимир) був своєрідним практиком і теоретиком українського націоналізму, а в своїй філософській концепції послідовником Сковороди. З ділянок дослідження та інтерпретації української міфології і стародавньої бувальщини він залинив вартісні праці позначені містицизмом своєрідної, самобутньої індивідуальності.

Ст. Провідник Мирослав і Побратим Олесь Фисун біля пам'ятника Володимиру Шаяну, Гамільтон, Канада.

Ось типова Шаянове «Вірую»:

Новий Орденський Міт,—
Нового Світу Сонце,—
На вежах блакитного простору
Нехай над світом світить
Лицарський щит золотий,—
Прибий, на небесах прибий
У просторі
Сонце нове,
Що ти його сотвориш!
(Уривок з «Баляди про Сонце»).

...ВІЧНА ЙОМУ СЛАВА!

Лариса МУРОВИЧ (Канада).

АНОЗНАВСТВО

СВІТОВИД

Світовид — праслов'янський Бог Світла і Святості, якого наші Предки уявляли в образі світлоносного витязя-переможця на білому коні з золотосяйним мечем у руках. Світовид — Бог сонячного світанку, що перемагає темряву ночі, ладує світовий хаос. В інших слов'янських народів його назва звучала як Свантевид.

Свято Світовиди — 26 вересня 1995 р. в День Осіннього Рівнодення.

Володимир ШАЯН

НАЙВИЩА СВЯТІСТЬ

(Студія про Свантевита)*

У моїй праці «Найвище Світло» я виявив, що наші предки відчували та уявляли собі Істоту Всесвіту як Найвище Світло. Це Небо і Бог, і Найвища Творча Снага, Всевічна і Всетворча Істота, якої зовнішнім, видимим проявом для нас є Світло Найвищого Неба над нами...

Жорстоко і дощенту винищили пам'ятки і тексти старовинної нашої віри. Гаї священні попалено. Статуї порубано. Святині спалено. Зовсім так, як учив Мойсей і як це здійснювали християни під час ширення християнізму. А тепер кажуть нам учені: докажи, покажи, і тільки те, що покажеш, буде прийняте в науці. Докажи, що існувало те все, що було спалено і знищено дощенту!

Чи така «об'єктивна» наука свідомо служить цьому культурнищівному християнізмові, чи то ці учені напоєні століттями зневаги і передусім до святої віри наших прапредків.

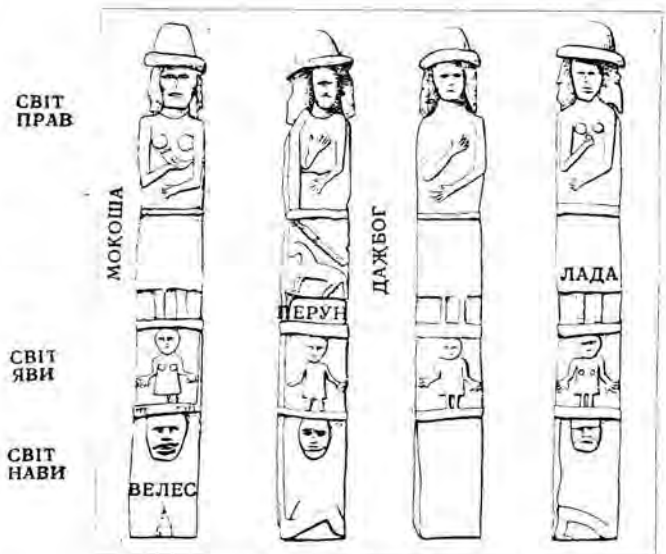
Що ж, докажемо існування того всього, що знищено. Але ви «учені» будете засоромлені з вашого нищівного скептицизму, як протинауки.

Насправді не вимагає доказу, що в старовині називали Богів чи Бога різними іменами... Справді тисячу назв має те, що люди звать Богом, Сварогом, Свантевитом, Перуном, Дажбогом, Велесом, Хорсом, Родом та тисячами інших людських назв і визначень. Але ж саме Інди вчать рівночасно суворого монотеїзму і вчення про Єдність (Адвайтавада): «Різно називають Волхви те, що є Одне»...

Дозволю собі навести тут ще додаткове джерело хронікаря Еббона до цих моїх стверджень

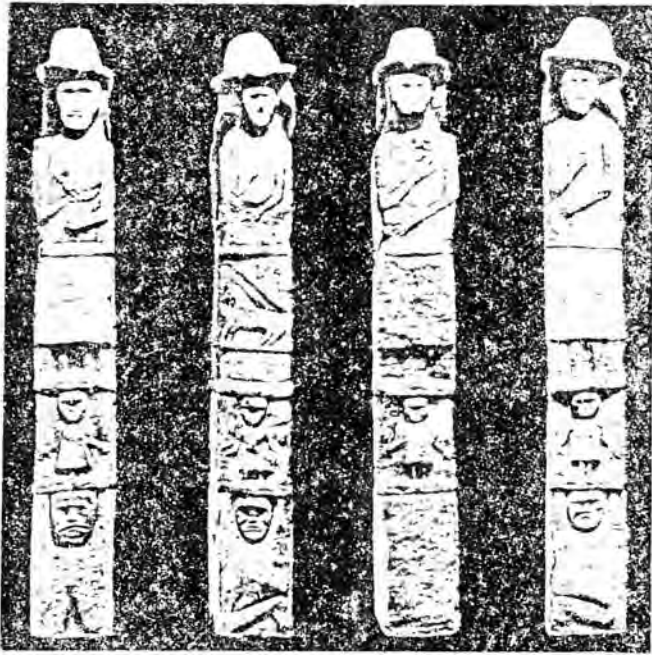
теологічної натурі... Один із найстаріших хронікарів, ще не зіпсований пізнішою пропагандою, засвідчує безпосередньо високий теологічний характер Триглава. Триглав це Бог Богів із Щетина. Це різновидність розуміння Свантевита, пізнаваного в іншому аспекті. Він має три голови, «бо під його владою є три держави, а саме Неба, Землі і Підземелля»...

Саме цю відрізану чи відрубану голову Триглава було вислано папі римському як тріюмфальний трофей здобичників, як це ми читали у власних свідченнях цих варварів. Я завдав собі даремного труду шукати її в каталогах скарбів старовинного мистецтва Ватикану. Я знав, що моя праця даремна, але для наукової докладності мені потрібно було і таке ствердження.

Три світи і п'ять Богів — пантеон Збруцького Світовиди.

* Скорочено. За виданням: В. Шаян. Віра Предків Наших. — Гамільтон, Канада. — 1987. — С. 182—264. Стиль І орфографія збережені.

Збруцький Світовид—Род. IX ст н. е.

Цю відрубану голову Божества не послали туди для збереження. Вона мала бути доказом обезголовлення віри цілого народу. Історія не записує такого злочину, як «деїцид»¹, хоча вона добре знає геноцид. Але ж наші свідки добре знали, що не можна тривало опанувати Русі, без знищення головної її святині, святині Свантевита. Це важливий досвід історії.

Нічого дивного, що попали ми в неволю, забувши наш великий Заповіт. Але й нічого, щоб попадати в розпач. Це був дорогий і жахливий досвід. Може саме сьогодні світ потребує саме такої ясної ідеології.

Разом з об'явленою вірою наших прапредків ми знайдемо і цю світотворчу силу в нашій душі, щоб зло і неволю перебороти в його світовій боротьбі. Відновимо тоді величчю святиню Свантевита, — Божества Святості, як світотворчої Потуги.

Це ми сотворимо світ — залунала вже програма відновленої Віри. Сотворимо світ із святості. Що лише тепер розуміємо цю декларацію. Заповіт наших прапредків. Заповіт народів, що одіничили не тільки мову, але саме її найглибший зміст із так названої мовної єдності індоєвропейських народів.

Хто ж вони були, де вирости і виплекали цю свою мову і ці всі такі прекрасні і високі ідеали чи міфи про Сварога, про Сварожичів, про споконвічну боротьбу Лицарського Бога Перемоги із темрявою і Безвладом Хаосу.

Хто знайде у собі поклик Сина Світла й Святості, хто відчує себе рідним сином чи внуком Дажбога, Бога Сонця, або ж багатоіменного Бога Святості, — той у своїм серці розв'яже цю загадку...

Культ Свантевита, якого прадавність і прапервісність засвідчена самою його назвою, а ще більше теологічним змістом, стоїть як непорушна скеля, як могутній свідок високого Духа Релігійної Культури наших прабатьків, що в куль-

ті Свантевита вбачали багатойменного і багатovidного Сина Святості, СИНА ПРАВАТЬКА КОСМОСУ СВАРОГА.

ОФІРА—ЖЕРТВА—ДАР БОГАМ

В. ЗОРЕСЛАВА

Боги Русі не беруть жертви людські ані тваринні, єдине — плоди, овочі, квіти і зерна, молодо і суру питну, на травах настояну, і мед; ніколи — живу птицю ані рибу. І це варяги еланські Богам дають жертву іншу і страшну чоловічу. А ми того не маємо діяти, бо єсьми Дажбові внуки...

Велесова Книга.

Християнські теологи всіляко залякували людей тим, що язичники нібито приносять у жертву Богам людей, здійснюючи криваві вбивства просто над жертвником. Про це знаходимо чимало переказів у біблій. Своїх дітей-первістків приносили в жертву Саваофу стародавні жиди та їхні сусіди моаби (теж семітське плем'я), а також деякі народи Європи та Азії. Ось як описує значення цих жертвопринесень у жидів німецький дослідник Альфа-Омега: «Між Єговою і його народом існує кровний союз; він допомагає своєму народові, народ же повинен убивати для Єгови жертви, надавати йому кров, душу, яка походить від нього, є частиною його, оскільки вона потрібна йому для зміцнення (звідси заборона жидам вживати кров і звідси — особлива система обезкровлення м'яса). Спочатку це була кров перворідних дітей, а пізніше — кров тварин, яких убивали для спокутування гріхів. Ця кров, завдяки наявній у ній душі, яка походить від Єгови, спокутує гріхи членів кровного союзу, вона є нібито ходаком у Єгови за жидів» (Альфа-Омега. Християнські і жидівські свята та їхнє язичницьке походження та історія. — 1924. — Переклад з німецької. — стор. 36).

В біблій бог Ізраїля відверто зізнається: «Мій кожен перворідний серед Ізраїлевих синів, — серед людини й серед худоби; того дня, коли Я повбивав кожного перворідного в єгипетському краї, Я посвятив їх Собі» (Біблія. Книга Числа. 8.17).

Про кровожерність ізраїльського бога Єгови (Яхве) знаходимо безліч сторінок цієї «святої» книги всіх християн: Книга суддів, гл. 11, 35-40; Книга І Мойсея, гл. 22, 2-10; Книга царів, гл. 3, 26-27 та багато інших. Принесення в жертву своїх перворідних дітей вважалося в жидів найціннішою пожертвою. Біблійна ідея Нового заповіту, таким чином, має цілком юдейське походження і характер, що є підґрунтям саме жидівського менталітету — бог посилає на Землю свого єдиного єдинородного сина, щоб він приніс себе в жертву за людей.

Серед слов'янських племен таких жертвопринесень не зафіксовано. Епізод з «Повісті врем'яних літ» про пожертвування Богам християнина-варяга Тура, вірогідно є перебільшеною фан-

¹ Деїцид — Боговбиство (від лат. деус — Бог, цидо — знищення, вбивство). (ред.).

тазією літописця, адже цей варяг знущався над предківськими звичаями русичів, за що був просто вбитий. У скіфів був звичай — кожен юнак мав убити ворога на полі бою, щоб перейти в статус мужчини-воїна. Це була своєрідна ініціація (посвячення), змужніння і досягнення поволіття. В I тис. до н. е. такий звичай був цілком виправданим і аж ніяк не був ідентичним жадівському звичаю вбивати над жертвником власних дітей.

Що ж стосується твердження Велесевої книги про рослинні і тваринні жертви, то вони, як правило, залежали від місцевих традицій кож-

ного поселення. Звичаї приносили жертви у вигляді м'яса тварин: вепра, білого або червоного півня — існував в Україні здавна і був частиною святкового обряду приготування спільної трапези на честь Богів. Люди споживають м'ясо тварин і нині, тільки вони не присвячують цю жертву Богові, чим завдають шкоди самі собі, оскільки в людей з християнською свідомістю залишається відчуття «гріха». У язичників завжди молитві і догриманню правил ритуалу будь-яка страва очищається і не завдає шкоди людині.

ШАНОВНІ ПОБРАТИМИ І ПОСЕСТРИ РІДНОЇ ВІРИ!

В час, коли християнська церква в Україні домагається статусу державної релігії, будьмо мудрим!

Нашим державцям вигідно мати свій народ за РАБІВ, і тому вони дають «зелену вулицю» всяким зайдам, котрі пропагують «спасіння во христі». Наша Рідна (Язичницька) Віра їх лякає, бо пробуджує національну гордість і шляхетність духу українців. Тому державні органи всіляко гальмують справи з реєстрацією українських громад Рідновірів.

В наукових колах є спроби кваліфікувати нашу Рідну Віру, як секту, або «неорелігію». Кожна з Рідновірських Громад у себе в регіоні робить велику справу, але наші зусилля ще недостатні, ще не налагоджене взаємоінформування, не розроблена (чи не відновлена) теологічна основа нашої Рідної Віри. Ніякі академії наук нам цього не зроблять.

Мусимо сьогодні об'єднати свої зусилля на засадах взаємодопомоги і взаємоповаги, визнання всіх регіональних звичаєвих особливостей, адже всі ми усвідомлюємо, що ми нащадки Великого Народу, який має свою Правічну Віру.

Тому пропонуємо Громадам Рідної Віри, які визнають усіх Праукраїнських Богів, об'єднатися в єдину Рідновірську конфесію. Реєстрація ОБ'ЄДНАННЯ РІДНОВІРІВ УКРАЇНИ дасть нам змогу офіційно виходити на телебачення і радіо, заснувати свої часописи, налагодити видавництво релігійної літератури і культових атрибутів (прапорів, знаків-символів), встановлювати культові статуї, а згодом — і будувати Рідновірські Храми-Святині.

Пам'ятаймо, що всяка монотеїстична (однобожна) релігія є підпорою імперської держави, а культ однієї особи породжує рабів, якими б ярликами вони не прикривалися. Знаючи все це, будьмо духовно вищими, уникаймо конфліктів, робімо свою справу спокійно і з належною гідністю.

ШАНОВНІ ПОБРАТИМИ І ПОСЕСТРИ!

Всі, хто підтримує Об'єднання Рідновірів України, надішліть будь-ласка, завірений печаткою протокол і заяву про вступ до ОБ'ЄДНАННЯ РІДНОВІРІВ УКРАЇНИ в довільній формі на нашу адресу. Делегати від Громад Рідної Віри, які звернуться до нас у Києві, отримають таку літературу: «Волховник», «Українське язичництво» і «Українське народознавство», «Православ: молитви до Рідних Богів», обрядові календарі для обрядодіїв Рідної Віри, а також консультації з теологічних та практичних питань.

Пам'ятаймо, що на нас дивляться Душі Предків Наших і молять Богів, щоб дали нам розум і мудрість — бо тільки ми в Яві мусимо відродити Віру, відібрану силоміць у наших пращурів; тож зробімо все, щоб повернути її нащадкам Руси-України!

СЛАВА ВСІМ УКРАЇНСЬКИМ БОГАМ У СВАРЗІ!

Голова Громади Українських Язичників
«Православ'я» Галина ЛОЗКО.

252061, Київ-61, просп. Відрадний 14/45, Бібліотека № 13, Громада «Православ'я», Галині ЛОЗКО.

НАПІЙ БЕЗСМЕРТЯ

Трава зелена
Є знак Божеський:
Маємо тую брати до глеків,
І усуряти її на сонма наші,
Щоб пити з Богами
У Сварозі блакитнім,
І Отцю нашому Дажбо
Жертву творячи,
А та бо на Ірії
Так уже свячена єсть.

Велесова Книга

Ритуальні напої — неодмінний елемент богослужіння, який виник ще в індоарійські часи, був відомий у кімерійців і скіфів, залишив матеріальні пам'ятки у вигляді мистецьких творів, як, наприклад, золотий рельєф із зображенням скіфського богослужіння на честь Богині-Матері. Тут зображені турячі роги для ритуальних напоїв у руках учасників обряду, вони такі ж, як і в описах слов'янських святилищ та на статуї Збруцького Бога. В Чорній могилі на Чернігівщині знайдені самі турячі роги. Один з них має 60 см в довжину і прикрашений золоту рельєфною пластинкою завширшки 12 см, яка зображує сюжет давньослов'янського міфа про відродження весняного сонця (за Рибаківим — міф про Кошея Безсмертного). Вірогідно, такий великий ріг, наповнений ритуальним священним напоєм, ходив по «колу» від одного учасника священнодійства до іншого. Перші краплини жертвового напою виливають на жертвоиник, далі п'є жрець, і передає ріг іншим богомольцям за ходом сонця. Кожен учасник обряду проголошує славу одному з Богів. Коло завершується, коли ріг знову повертається до Волхва. Так здійснюється славлення всіх Богів у Сварзі, що супроводжується також співом «Слави Великої».

Приготування священного напою було тривалим і супроводжувалося спеціальними ритуалами та співом божественних гімнів. Тексти «Рігведи» та «Авести» донесли до нас найдавніші рецепти напою **соми** та **сури**. Сома визнається напоєм Богів, а сура — звичайним світським хмільним напоєм. На думку давніх арійців, тільки сома дає Богам і людям незвичайну силу і могутність: Богам вона дарує безсмертя, а людям продовжує життя, дає енергію, наснагу. «Ми випили соми, ми стали безсмертними, ми досягли світла, ми знайшли Богів» — співається в одному із священних гімнів. Велесова ж книга таким Божественним напоєм вважає суру:

П'ємо Суру питну
На славу ту
П'ятикратно денно,
Огниці запалюємо з Дубів,
А також Снопа вдягаємо
І речемо хвалу за них!

Вчені, дослідуючи рецепти соми, не прийшли до спільної думки, яка рослина є її основним

компонентом. Називають верес, гірську руту, гриби (в тому числі й отруйні), молочай, коноплі тощо. Не мають однастайності й перекладачі Велес Книги: так, Борис Яценко перекладає «мед, сура о дев'ятисилі і шавлі удіяна», але Володимир Шаян вважав «Мед-Сура на дев'ятисилі і шальві удіяна». Тут шальвія — шавлія, вірогідно, назва лікарської рослини, відомої як шалфей. Існують також припущення, за якими важливим був сам спосіб приготування напою, трави ж — могли варіюватися, залежно від традицій місцевості та наявності на тих чи інших землях вказаних рослин.

Цікаві спогади Бориса Ребіндера, який висловив свої здогади, кому належали лубові дощечки Велесової Книги. Він описав маєток графів Задонських, в якому, на його думку, могли бути знайдені дощечки, а також мешканців цього маєтку, яких він знав особисто. «Та найбільш оригінальною особистістю була мати Івана Олександровича Задонського — Катерина Василівна, з дому Неклюдових. Її всі звали старенькою Задонською, бо їй було вже за дев'яносто. Під час своїх приїздів до нас вона звичайно сиділа на почесному місці між моїми батьками, а я сидів навпроти, на другому кінці столу. Через це я міг добре її бачити, але не чув її слів. Вона завжди привозила з собою дві-три пляшечки з рідиною, яку готували у неї вдома і якою вона пригощала всіх, хто згоджувався її скуштувати. На жаль, її гостинність ніколи не сягала мого кінця столу. Вже протягом тридцяти років вона не пила ні чаю, ні кави, ні квасу — нічого, крім свого чарівного напою.

Казали, що коли їй виповнилось шістдесят, вона відчула себе старенькою й немичною, тоді хтось їй порадив рецепт цього напою. Він виготовлявся з сироватки, яку ставили грати, а потім кип'ятили, з цукром. Подробиці виготовлення напою були її секретом. Головне, що ця чарівна мікстура виявилася ефективною і повернула їй молоді сили, бо коли я з нею познайомився, вона у свої дев'яносто два роки була моторною й енергійною (і все це, щоб у дев'яносто шість років бути вбитою!).*

Я ніколи не чув, як вона називала свій чарівний напій, та мене б не здивувало, якби вона називала його сурою, бо у Велесовій Книзі вміщено під цією назвою рецепт напою з перебродилої сироватки. Подібне припущення, звичайно, не що інше, як естраполяція, але погодьтесь — старенька пані була єдиною істотою на світі, хто мав можливість ознайомитись із способом приготування сурики завдяки табличкам, що зберігались в її бібліотеці. Отже, я не маю ніякого сумніву, що полковник Ізенбек знайшов свої знамениті дощечки у Великому Бурлюку, в бібліотеці родини Задонських». (Б. Ребіндер. Велесова Книга: життя та релігія слов'ян. — К., 1993. — Переклад з французького видання 1980 р.)

В українців ритуальні напої готувалися на меду і називалися також медом ще за скіфських часів. Це є жертва наша МЕД-СУРА!

В. ЗОРЕСЛАВА.

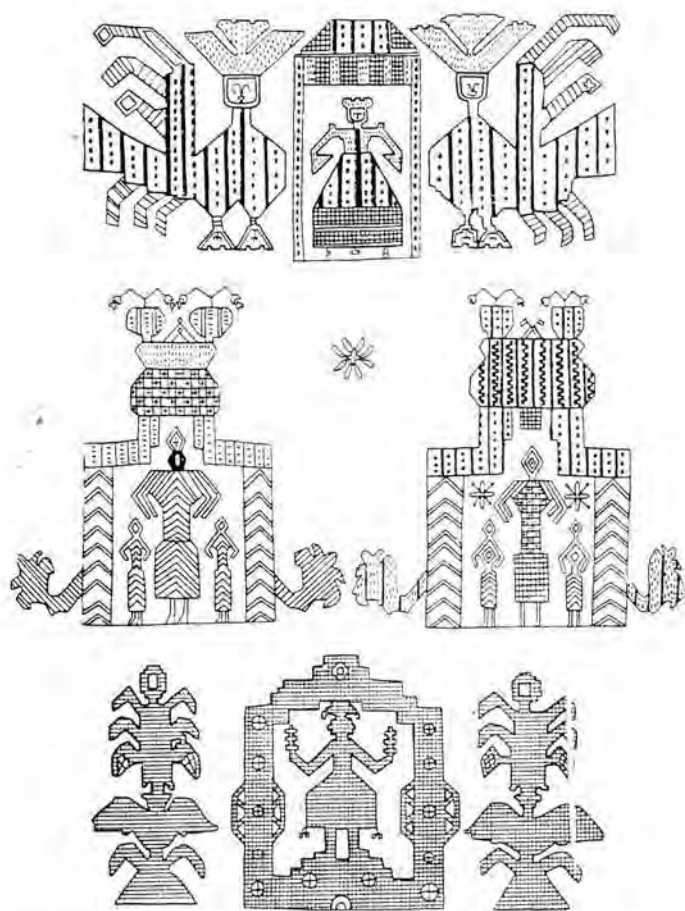
* Графиня Задонська була зарубана сокирою, ховаючись за олтarem церкви від нападу знавіснелих матросів-революціонерів.

ТЕОНІМІЯ ВЕЛЕСОВОЇ КНИГИ

Галина ЛОЗКО

Теоніми — імена Богів. Теонімія українського язичництва в Україні досі малодосліджена. Багатий матеріал дає нам Велесова Книга, де знаходимо понад сім десятків імен Богів праукраїнського олімпу, серед яких названі також індійські та іранські: Інтра, Магура, Впаруна, а також ще маловідомі імена Ясна і Титра; є тут і основні теологічні поняття (світи Права, Ява і Нава). Рік називається «Коло Свароже», або «Від Коляди до Коляди». Серед імен Прабатьків Русі — Батько Ор, Отець Глас Аріїв, Мати Славуна, Сварог — Прашур наш. Русичі названі — Дажбожі Внуки, Діти Сонця, Кравенці (від священної корови Замунь), Внуки Сварога та ін. У Велесовій Книзі є також імена волхвів Ухоріз, Ословень — що також поповнює наші знання про служителів язичницьких культів наших Предків, адже про волхвів маємо дуже небагато відомостей через суцільне знищення християнами всякої пам'яті про них.

Серед імен Богів Велесової Книги є різні варіанти одного і того ж імені, наприклад: Дажб, Дажбо, Дажбог, Богдаждь (все це імена Дажбога, яке відоме ще й у варіанті Даждьбог). Таким чином, можемо виділити 40 теонімів у 72 варіантах. Словник теонімів Велесової Книги подаємо в алфавітному порядку.

Святилиця Мокоші на вишивках.

Берегиня	Мор
Білобог	Мора
Богдаждь	Огнебог
Велес	Перун
Вишень	Перунець
Вогнебог	Перун-Златоус
Впаруна	Перуниця
Горинь	Перуцько
Дажб	Птиця Божеська
Дажбо	Пытаре Діяє
Дажбог	Рожениці
Дяє	Сварг
Діяє	Сварежь
Жаль	Сварець
Земебог	Сваржець
Індра	Сварог
Інтра	Сварожиці
Карна	Світовид
Коляда	Святовид
Купалбог	Семаргл
Купалиць	Семурглъ
Купало	Син Світлий Інтрів
Ладо	Стрібове
Ладобог	Стрибог
Магура	Сурій
Мар	Стлудід
Мара	Суронж (Бог-Світла)
Мар-Мара	Титра
Мар-Мора	Триглав
Мар-Морія	Хорс
Мати	Числобог
Мати-Птиця	Чорнобог
Матиросва-слава	Яма
Мати-Слава	Яр
Мати-Сонце	Ярбог
Мокошани	Ясна

АНТИХРИСТ

Ця рубрика присвячена критиці біблійства з точки зору української Віри та національної ідеї. Тут друкуватимемо також маловідомі праці вчених, релігієзнавців, філософів, які зрозуміли облудність і підступність християнських догм та християнської моралі. Рубрику відкриваємо працею німецького філософа Фрідріга Нітше «Антихрист або прокляття християнству», яку подаємо скорочено в перекладі на українську мову. Вперше праця опублікована в 1888 р.

Ведучий рубрики — проповідник Української Віри СВІТОЯР.

Фрідріг НІТШЕ.

АНТИХРИСТ АБО ПРОКЛЯТТЯ ХРИСТІЯНСТВУ

Ця праця належить небагатьом
Може бути й таке, що ніхто
з цих «небагатьох» ще не народився.
Тільки післязавтра належить мені.

Найгірше — це те, що походить від слабості. Найшкідливіше — це жалість до всіх невдах і слабосилих — ХРИСТІЯНСТВО.

Християнство називають релігією жалоби, а жалісливість суперечить закону розвитку, закону відбору. Воно підтримує все те, що повинно загинути, воно стає на захист засуджених життям; підтримуючи в житті все безталанне, воно робить саме життя сумним...

Якщо в усіх шляхетних зразках моралі жалість вважається слабкістю, то в християнській «моралі» — добродієністю. Арістотель, як відомо, вбачав у жалісливості хворобливий і небезпечний стан. Немає нічого більш нездорового серед нашої нездорової сучасності від християнської жалісливості.

Християнин — це тип домашньої тварини, тварини отари, хворої тварини. Християнство оголосило нищівну війну вищому типу людини, воно відмовилося від усіх основних інстинктів цього типу: сильна людина зробилася непотрібною людиною, людиною, від якої всі відцуралися. Християнство зіпсувало розум духовно-сильних натур; воно навчило відчувати вищі духовні цінності як гріховні.

Доки християнський жрець, цей обстріхувач, отруйник і заперечник життя за покликанням, буде вважатися людиною вищого типу, — не буде відповіді на питання: що є істина. Коли свідомий захисник заперечення життя є оборонцем істини, то цим істина ставиться догори ногами.

Колись кожен Бог представляв свій народ, могутність народу, душу народу; тепер «Бог» — приватна особа, космополіт. Божество занепаду стає богом слабких. Самі себе вони називають не «слабкими», а «добрими». Створюючи свого бога «добрим», слабкі позбавляють Богів своїх поневолювачів та Богів інших сильних і гордих народів добрих якостей; вони поміщаються їм, перетворюючи їх в чортів, дияволів (добрий Бог, як і Чорт—творіння занепаду).

Народ, який ще вірить в самого себе, має також і СВОГО ВЛАСНОГО БОГА. В ньому він шанує умови, завдяки яким він піднявся, — свою шляхетність. Хто багатий, той хоче давати; гордий народ погребує Бога, щоб жертвувати.

Релігія за таких обставин є відбиттям, вираженням вдячності. Народ, який вдячний за своє існування, для вираження вдячності потребує власного Бога. Такий Бог повинен мати силу приносити як користь, так і шкоду, бути другом або ворогом... Протиприродна кастрація Бога в тільки «бога добра» була б зовсім небажаною, — в злому Богові люди мають потребу нарівні з добрим.

Звичайно, якщо народ гине, якщо він відчуває, що остаточно зникає його віра в майбутнє, його надія на свободу, якщо покора рабська починає входити в його свідомість, то і Бог повинен також змінитися: він радить «душевний мир», «душевний спокій», утримання від ненависті, обережність, «любов до ворога» понад «любов до друга», понад любов до рідних.

«Не противтеся злому. Коли хтось тебе вдарить у праву щоку, — підстав йому й ліву. А хто хоче забрати твою сорочку, — віддай йому і плаща». (Матвія, 5, 39-40). «Любіть ворогів своїх, благословляйте тих, хто вас проклинає, творіть добро тим, хто вас ненавидить, моліться за тих, хто вас переслідує». (Матвія, 5, 43-44).

«Коли любите тих, хто любить вас, — яка вам за те ласка?» (Луки, 6, 32).

Християнство є смертельна ворожнеча до господарів землі, до «знатних». І поруч з тим приховане, таємне змагання з ними за віру. Християнство — це ненависть до розуму, гордості, мужності, свободи; воно — ненависть до радості почуттів, до радості взагалі... В Християнстві інстинкти підлеглих і гноблених виступають на перший план: саме низькі стани шукають в ньому спасіння. Тіло в християнстві зневажається, гігієна відкидається як плотскість.

Першим заходом християн після вигнання маврів було — закриття суспільних лазень (бань); церква відкидає навіть охайність, чистоплотність. Християнство — це жорстокість до себе і до інших, ненависть до інакомислячих, воля до переслідувань. Дієта тут пристосована до того, щоб сприяти хворобливим явищам, подразнювати нерви.

Не всякий може зробитися християнином; в християнство не «навертаються». — для цього потрібно зробитися хворим. Як можна любити релігію, яка вчить зневажати тіло, яка з недостатнього харчування зробила «заслугу», яка бореться із здоровим, як з ворогом, як з дияволом...

Нам довелося перевчатися. В усьому ми зробилися скромнішими; ми більше не виводимо людину з «духу», з «Бога», ми відсунули її в ряд тварин. Ми вважаємо людину найсильнішою

твариною, тому що вона хитріша за всіх (тварин), — наслідком цього є її духовність. Ми стверджуємо, що людина — це найневдаліша тварина, найхворобливіша тварина, яка ухилилася від своїх інстинктів найнебезпечнішим для себе чином.

Ні мораль, ні релігія не стикаються в християнстві ні з якою точкою дійсності. «Царство Боже», «Страшний суд», «вічне життя» — це світ чистих фікцій. Після того, як поняття «ПРИРОДА» почали протиставляти поняттю «БОГ», слово «природний» зробилося синонімом слова «недостойний», «негідний». Корінь всього цього світу фікцій лежить в ненависті до природнього, до дійсності. І цим все пояснюється. Причини відмовитися від дійсності, обрехати її, є лише у тих, то від неї страждає. Але страждати від дійсності — це означає бути невдалою дійсністю... Християнське поняття бога, — БОГ ХВОРИХ розумово відсталих — одне з найспотвореніших розумінь Бога, які тільки існували на землі; це бог, який оголошує війну життю; природі, волі до життя!

«Ніхто двом панам служити не може... Не можете служити Богові і Земному Добробуту. Не журіться про своє життя, про завтрашній день — що будете їсти і пити, ні про тіло своє, — у що зодягнетесь». (Матвія, 6, 24-25, 34).

Я розповідаю правдиву історію християнства. Вже саме слово «християнство» є непорозумінням, — по-суті, був тільки один «християнин» і то був розіп'ятий на «хресті». Те, що з цього моменту почало називатися «євангелією», було вже протилежністю його життя: «дурною вісткою». «Християнським» може бути лише таке життя, яким жив Ісус, в дійсності ж зовсім не було християн. «Християнини» протягом двох тисячоліть завжди говорили про «віру», а діяли відповідно до інстинктів.

Учні Ісуса були далекі від того, щоб вибачити «смерть» свого вчителя, — це було б по-євангелійському, — або віддати себе на таку, чи більш жорстокішу страту з ніжним і лагідним серцем. Але впливло на поверхню зовсім не євангелійське почуття — почуття помсти до тих, хто розіп'яв Ісуса. На передній план знову вийшло популярне чекання Месії: «Ісус прийде, щоб судити своїх ворогів».

«Не судіть!» — говорять християни, але самі відправляють в пекло все, що стоїть у них на шляху. Мораль: кожне слово, яке виходить з вуст «першого християнина» — БРЕХНЯ, всі його цінності і мета шкідливі; той, кого він ненавидить, те, що він ненавидить — саме це і має справжню цінність. «Вищий стан», який християнство нав'язало людству як цінність понад усі цінності, — це психо-хворобливі форми. Церква зарахувала до рангу святих лише божевільних або великих дурисвітів: «царство боже для злиднених духом».

Потрібно тільки прочитати будь-якого християнського агітатора, наприклад, святого Августина, щоб зрозуміти, які неохайні потвори вивозили тоді на поверхню. Між нами кажучи: ЦЕ НЕ МУЖЧИННИ; якщо Іслам зневажає християнство, то він в тисячу разів правий: — передуєма Ісламу — мужчини.

Добре роблять, коли, читаючи Новий Заповіт,

надягають рукавиці. Даремно я шукав у ньому хоча б одну привабливу рису: там немає нічого, що можна було б назвати вільним, добрим, відвертим, чесним. Людяність не зробила тут жодного кроку. В Новому Заповіті тільки дурні інстинкти: суцільне боягузтво, суцільне заплущення очей і самообман. Усяка книга видається поряднішою, якщо її читати після Нового Заповіту!

Світ, в який нас веде Євангелія — світ бідних, хворих і жебраків. Мені соромно згадати догму про «непорочне зачаття»; цим Євангелія зганьбила саме зачаття. І ось постала абсурдна проблема: як міг Бог допустити розіп'яття «свого сина»? І маленька община відповіла: Бог віддав свого сина собі в жертву для спокутування людських гріхів. А апостол Павло з усім нахабством рабина проголосив: «Якщо Христос не воскрес, то віра наша марна» (I Коріфн, 15, 14).

Я запевняю, що серед багатьох книжок, які я прочитав, Євангелія я читав з великими труднощами, вони цінні, як свідоцтво вже нестримної корупції всередині перших християнських общин. Читаючи ці Євангелії, необхідно бути якомога обережним: за кожним словом чекають несподіванки і труднощі. Остерігайтеся бачити тут щось більше, як мову знаків, привід до притчі, жодне слово тут не повинно сприйматися буквально...

Біблія взагалі знаходиться поза всякими порівняннями. Щоб не загубитися тут зовсім, необхідно, перш за все, пам'ятати, що ти знаходишся серед жидів (юдеїв). Християнин є юдеєм другого, навіть третього ступеня. Християнин — це жид, тільки більш вільного віросповідання, він не може обрізатися.

Юдеї — це найдивакуватіший народ світової історії і, одночасно, найбільш фатальний народ у світовій історії: своїми подальшими впливами вони настільки спотворили людство, що ще й тепер християнин може почувати себе антиюдеєм, не розуміючи того, що він є логічним продовженням юдаїзму.

Нова поведінка, але не нова віра!

Християнство можливо зрозуміти лише у зв'язку з тим ґрунтом, на якому воно виростило, — воно не є рухом, яке було б вороже юдейському інстинкту, воно — його послідовний розвиток, «спасіння йде від юдеїв» (Івана, 4, 22).

Спочатку «Бог» (Ісус) знав тільки свій «вибраний народ». Тоді він, як і його народ, пішов на чужину, почав «мандрувати», доки не «перетягнув» на свій бік половину землі. Але він — великий космополіт, так і залишився ЮДЕЄМ. Він залишився «богом» усіх темних кутків і місць.

Коли християнство відірвалося від первинного ґрунту, тобто найнижчих станів, покидьків античного світу, коли воно, вийшовши на пошуки влади, опинилося серед інших народів, йому знадобилися їхні поняття й оцінки, щоб панувати над ними. Засіб для цього — зробити їх хворими. Християнство знищувало античну культуру, пізніше воно знищило культуру інших релігій (національних)...

З поширенням християнства серед широких мас, воно вбирало в себе вчення і обряди всіх

підземних культів Римської імперії, всю безглуздість хворого розуму.

Павло просто викреслив вчора і позавчора християнства, він вигадав історію першого християнства, навіть більше: він ще раз спотворив історію Ізраїля, перетворивши її в передісторію для своєї справи: усі пророки ніби говорили про «спасителя». Церква пізніше спотворила навіть історію людства, перетворивши її в передісторію християнства...

Запанував той вид релігії, якому вже Епікур оголосив війну в його зародковій формі. Не з язичництвом борювся Епікур, а з усім прихованим християнством. Але ось з'явився апостол Павло, вічний жид. Він вгадав, як з допомогою маленького сектанського християнського руху можна запалити «світову пожежу» в стороні від юдейства, що за допомогою символу «Бог на хресті» можна захопити під одну жахливу, потворну владу все, що лежить внизу, всю спадщину анархічної пропаганди...

Отруту вчення «всі рівні» християнство посіяло ґрунтовно. І, якщо віра в «право більшості» робить революції і буде їх робити, то, безсумнівно, це християнство, християнське розуміння цінностей, які кожна революція тільки перетворює у кров і злочини!

Кого більш за все я ненавиджу серед теперішньої наволочі, так це наволоч соціалістичну, апостолів жебраків, які роблять людину заздрісною... Анархіст і християнин — це плоди одного кореня. Їхня мета, їхні інстинкти ведуть тільки до руїни, докази цього положення можна вичитати з історії.

ВСІ ДУРНІ ХРИСТІЯНСЬКІ ІНСТІНКТИ СІДЯТЬ ЩЕ В НАС! Одним з таких нещастя, яким церква вперше збагатила людство, було — «рівність душ перед Богом», ця фальш, як вибухова речовина в думках, яка завершилася нарешті революцією, сучасною ідеєю і принципом занепаду всього суспільного порядку, — такий християнський динаміт, потойбічність як воля до заперечення всякої реальності, хрест як знак належності до підземної змови проти здоров'я, краси, успіху, сміливості духу, проти душевної доброти, проти дійсності, проти самого життя.

Ось мій вирок: я засуджую християнство, я висуюю проти християнської церкви найстрашніше з усіх звинувачень, які тільки будь-коли проголошували обвинувачувачі, християнство — **ЦЕ НАЙБІЛЬШЕ З УСІХ МОЖЛИВИХ СПОТВОРЕНЬ!** Християнська церква нічого не залишила незайманим, до чого б не доторкнулася — все спотворила. Вона знецінила всяку цінність, усяку істину перетворила в «брехню», в «неправду», все чесне в «підлість». Християнська церква жила бідами, нещастями, лихом, злиднями, вона їх створювала, щоб себе увічнити.

Це вічне звинувачення проти християнства я хочу написати на всіх стінах, де тільки воно є. Я називаю християнство єдиним великим прокляттям, єдиною великою внутрішньою «порчою» (зіпсуттям), — я називаю його єдиною ганебною плямою на обличчі людства!

Всесвітньо-історичною гупістю всіх, хто переслідував християн було те, що переслідувачі надавали зрадці своїх суперників вигляд поваж-

ності, наділяючи цю справу сльозомучеництва смерть мучеників була великим нещастям в історії: ці смерті приваблювали... І навіть сьогодні досить лише застосувати жорстокість у переслідуванні, щоб надати поважного імені найнікчемнішому сектанству... тим більше тому, яке своїх «мучеників» підносить до рангу святих.

Переоцінка християнських «цінностей», — це намагання наблизити перемогу протилежних, шляхетних цінностей.

Це була б перемога, якої нині домагаюся лише я один. Але й досі жінка стоїть на колінах перед ПОМИЛКОЮ тому, що її обдурили, сказавши, що хтось за неї був розп'ятий на хресті.

Переклад на українську проповідника
Рідної Віри СВІТОЯРА (скорочено).

Універсал Гетьмана Скоропадського про вечорниці, кулачні бої, зібрання на Купала 1719 року

...Нам повідомляють з різних місць, що в наших полках, в містах, містечках і селах багато молодих людей (своєвільних) чоловічої і жіночої статі і неповнолітніх дітей, замисливши собі безчинне гуляння — вечорниці, наймаючи у подібній собі легковажних осіб приміщення для цього і, збираючись там по ночах, КУПАЛУ (купали) справляють, ігри, танці і пиятики, на яких бувають «галаси» і зачепки до звадок... до того ж, під час таких зібрань чиняться різні ексцеси: гріхи блудні, розтління дівчат, беззаконне прижиття дітей... про що нам повідомляють з різних місць.

Тому ми, бажаючи вивести в нашому народі ці «безчинні» зібрання, злонравні для християнського звання, противні заповіді Бога, надсилаємо суворі укази і наказуємо, щоб пан полковник Стародубського полку своїй полковій старшині, а духовні і свіцькі державці — наглядачам своїх маєтків суворо наказали спостерігати за тим, щоб з цього часу в містах, містечках і селах на згадані, вечорничні зібрання, а, до того які припадають на (християнський) Петрівочний піст, і на кулачні бої, під час яких багато молодих людей калічаться, а інші гинуть, і це ображає Бога, ніхто, ніколи і ніде не сходився і жодного безчинства, галасів і звадок затівати не наважувався...

А тих, хто, противлячись заповіді Бога і цьому нашому указу, надалі не перестане цих звичаїв дотримуватися, то наказуємо міським і сільським старшинам кидати до в'язниці і киями бити усіх без винятку, а тих, хто наважиться надати для таких зібрань своє помешкання, карати...; духовній владі (церковникам) необхідно наглядати і таких порушників суворо мучити (истязувати), а тих, хто не виправляється, повинні і від церкви відлучати...

«Киевская старина». — Т. 45. с. 542-543.
—К., 1894.

Переклад СВІТОЯРА.

У К Р А І Н А : ЕТНОГЕНЕЗ— КУЛЬТУРОГЕНЕЗ— МЕНТАЛЬНІСТЬ— ГЕОКУЛЬТУРА

Уявляти треба український народ — як єдину спільноту, що об'єднує в собі покоління минулі, сучасні й майбутні, і відчувати свою єдність з цією спільнотою.

Г. Ващенко.

ЕТНОГЕНЕЗ — тривалий процес утворення і розвитку племені, народу, нації (від гр. *етнос* — народ і *генезис* — походження).

* * *

КУЛЬТУРОГЕНЕЗ — походження і розвиток культури кожного народу.

* * *

МЕНТАЛЬНІСТЬ — національний тип світовідчуття, який ґрунтується на національних образах і певних символах, що зумовлюють стереотипи поведінки, психічні реакції, ставлення до навколишньої дійсності. Кожен етнос має свою емоційно-образну систему, в яку неприпустимо вмішуватися чужинцям, щоб не спотворити, не зруйнувати етнічне світобачення. Тому дослідження фольклору та релігії народу представниками чужої національності не є корисним через іонаціональне трактування (ментальність представника чужої нації).

* * *

Повернувся Богумир на степи свої
І привів три мужі дочкам.
Звідси три роди
Вийшли і славні стали.
З того бо походять
Древляни, кривичі і поляни,
Бо перва дочка Богумира

ГЕОКУЛЬТУРА — це сплав природно-кліматичних (певне місце на Землі), астрономічних (місце відносно Всесвіту), біологічних (певна флора і фауна) ознак і особливостей конкретної країни, які формують тип господарства, виробничої діяльності, вірувань, соціальних відносин, а також певного фізичного типу людності з її ментальністю, тобто геопсихічними чинниками.

- ОРІ
- ТРИПІЛЬЦІ
- КІММЕРІЙЦІ
- СКІФИ
- САРМАТИ
- СЛОВ'ЯНИ
- РУСИЧІ
- УКРАЇНЦІ

Імено мала Древа,
А друга Скріва,
А третя Полева
Синове ж Богумира
Мали свої імена:
Сіва і молодший Рус.
Звідси і походять
Сіверяни і Руси.

Велесова Книга

БЛАГОРОДНІ ОРІЇ

Українці належать до спадкоємців давньої культури, яка була також основою для формування культур інших народів: слов'янських, балтійських, германських, індійських, іранських та інших, які нині прийнято називати **індоевропейською культурою**. Хоча вона має й іншу назву **арійська** (в «окаючих» мовах, в т. ч. й в українській — **орійська**). Цю назву вживали в наукових працях у XIX ст. та на початку XX ст. Проте, після надання цьому слову негативного забарвлення Гітлером, назва **арійців** зникає з наукового вжитку, замінюється назвою **індоевропейців**.

Для того, щоб вважати первісною самоназвою індоевропейських народів саме слово **арії** (**орії**), є всі підстави. Це слово було прочитане французьким вченим Анкетілем Дюпероном у 1771 році на стелі перського царя Дарія, який назвав себе арійцем: «Син Віштаспаса, Ахаменід, Перс, Син Перса, Арій: Арійського сімені». Останні слова окреслюють належність царя Дарія до роду і раси. Назва арійців часто вживається у книзі священних текстів аріїв «Рігведі». Давньоіндійське **аріа** означає «благородний».

* * *

Оце ж бо Орь Отець був попереду,
А Кий провідничав на Русі,
І Щеко проводив племена свої,
А Хорев хорви свої.

Велесова Книга.

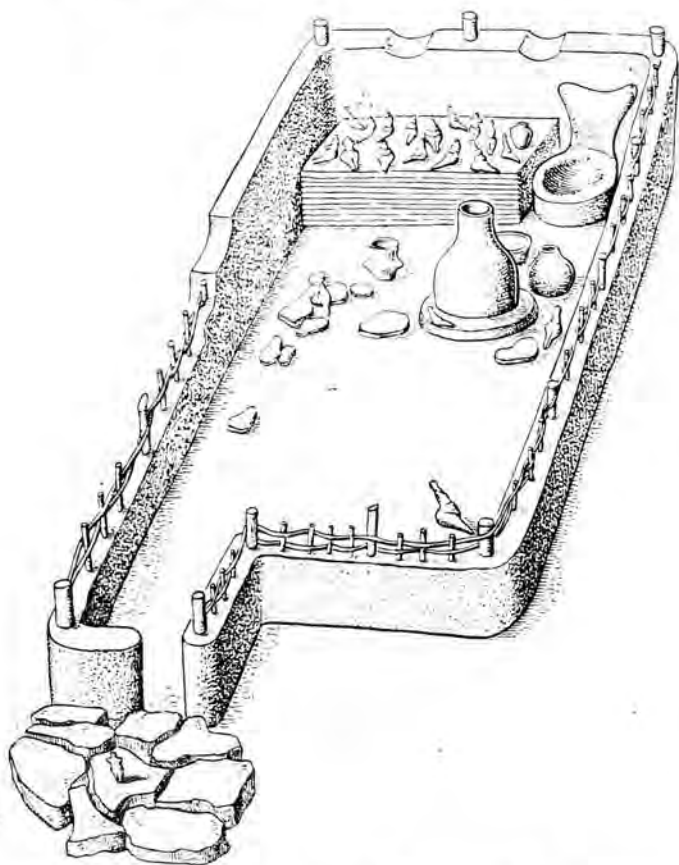
* * *

Ми не шукали нашої Землі,
блукаючи сорок літ по пустині,
вона була дана нам споконвіку.

Володимир Шаян.

МІЖНАРОДНИЙ КРУГЛИЙ СТІЛ: «РІДНА ВІРА — МИНУЛЕ І СУЧАСНЕ»

ЩОДО РЕЛІГІЇ УКРАЇНЦІВ 7—5 ТИСЯЧ РОКІВ ТОМУ

Святилище аграрного культу. Сабатинівка, трипільська культура. Скульптурки Жриць (Богинь), які випікали Священний хліб.

За класичною соціологією, релігія — це система вірувань та обрядів стосовно святих речей; вона є надзвичайно соціальною інституцією і тому служить ознакою людського суспільства. Мовлення так само виникає і формується лише тоді, коли люди об'єднуються в спільноту.

Нагадаємо також, що філософські категорії

об'єкта, поняття, відання тощо існують відтоді, як існує людина взагалі, і ними можна користуватись при розгляді будь-якого періоду людської історії. Що ж до категорій часу, простору, як і природних законів, наприклад з фізики чи хімії, то вони існують вічно і незалежно від людей.

Спіраючись саме на згадані постулати і на «Принципи й методи в термінології» (УС-ІСО 704, пр., 1992 як застосування ISO 704, 1987), спробували зайти у п'яте-третє тисячоліття до нашої ери, щоб отримати інформацію про життя українців того часу.

Категорія поняття, за «Принципами», визначається так: поняття — це одиниці мислення, що вживаються для класифікації окремих об'єктів внутрішнього або зовнішнього світу за допомогою більшої або меншої абстракції. Там же вказано, як будувати визначення понять і встановлювати між ними зв'язки. Тож коли ми зробимо це стосовно понять тепла, води, повітря, їжі тощо, то створимо систему понять відповідно нашим знанням, припустимо, про життя людини на планеті Земля.

Розширити нашу систему ми можемо за рахунок знань з географії України. Археологія стверджує, що загалом великих змін у кліматі та рельєфі України протягом останніх семи тисяч років не сталося. На жаль, на півночі та сході не з'явилося ні морів, ні гір. Як і зараз, змінювались по колу чотири пори року, росли липи, берези, трава, текли найбільші наші річки, жили, щоправда на волі, дикі звірі.

Далі збільшуємо інформативність нашої системи завдяки археологам, що визначили матеріальні знахідки стосовно періоду української історії, який нас цікавить. Вони є в державному Історичному музеї України, про них йдеться в публікаціях (наприклад, П. Корнієнко, Трипільські хліборобські поселення — феномен світової цивілізації, ж-л Український світ, ч. 3-4, 1994;

Г. Лозко, Трипільська культура й українська ментальність, газета Гарт, № 9, 1994). З додатковими знаннями про цей період ми отримали й додаткові поняття вівчарства, землеробства, молочарства, будівництва, гончарства і, головне, релігії, тобто, суспільства.

Керуючись вищенаведеними Принципами, можна тепер замінити систему понять на систему термінів, використовуючи будь-які знаки чи слова в їх якості, і розповісти про життя тогочасного українського суспільства в межах вищезгаданих наших знань.

Проте, ми застосували слова з української мови, які обросли префіксами, суфіксами й закінченнями і позначають різні поняття, що свідчать про їхній поважний вік, наприклад, поняття відання — віда (відо), категорії простору, коло, долі, горі. При створенні системи термінів ми керувались тим, що такі слова були чинними і на той час, а також головним принципом життя українців — принципом кола.

Як наслідок, отримали інформативну систему, за якою можна читати тексти поза нашими знаннями. Відбувся збіг із тогочасною системою кодування усної мови, тобто письмом.

Головним кістяком того суспільства була віра або релігія, і головним контуром інформативної системи, як виявилось, був символ віри. Він одразу, немов проявився всередині орнаменту: Віраю, пади Волосожари, даві відо ми дари. Отже, наші давні українці вірили в зірки, окрема, у скупчення Плеяди (Волосожари) в сузір'ї Тільця і, вважаючи свою мову (річу) мовою зірок, закодували її, переважно, в цьому скупченні, позначивши кожен зірку певним скороченим словом.

Зрізаючи коси, вуса тощо. Волосожарам приносили в жертву волосся, яке спалювали. Обсерваторія була водночас і Церквою, де, крім суспільних духовних і практичних (наприклад щодо ведення календаря) потреб, кожна особа могла дізнатись про свою кару (долю). Тут же сиділи літописці-гончарі, які переносили «розповіді» (рацви) зірки на поверхню своїх виробів.

А ще наші співвітчизники вірили в рай як на землі, так і на небі; вірили, що живуть у раю і після цього житимуть на небі теж у раю, як продовженні земного. Визначальний для кожної релігії обряд поховання означав лилити до раю і відбувався через спалення.

Один з найголовніших культів чи вірувань був також культ кола (Колодо, Коливо, Колово). Малюнки свідчать насамперед, про їхнє розуміння безконечного, без кінця-краю. Але в це поняття сьогодні можна вкласти як безмежний (поки що) космос, так і безперервне коло. Варто зважити на писанки, на відоме тлумачення яйця, подане богословом Іваном Дамаскіним (777 р. н. е.), за яким «скорлупа — як Небо, плівка — як хмари, білок — як води, жовток — як земля, а вогкість посеред яйця — як у світі гріх». (Митр. Іларіон. Дохр. вірування укр. народу, с. 287-288). Власне тлумачення богослова починається зі слів, виділених жирним, і явно не до речі. Треба: **А вогкість посеред яйця — як рай. Бо яйце-райце — це я й це — рай.** Своє суспільство вони вважали раєм і були ним повністю задоволені й щасливі, про що свідчать малюнки й форма гончарних виробів, осо-

Язичницький Хрест — «Криж».

Такі крижі вибиті на каменях, що стоять уздовж всього шляху на вершину г. Собутка.

бливо 5—4-го тисячоліть до н. е. Життя за принципом кола не було для них нудним чи одноманітним, а давало почуття спокою, злагоди, упевненості, світлого. Не було страху, породженого протилежними почуттями.

Найважливішим віруванням була також віра у Відо. Відо — це людина, яка водночас є найвищою духовною і адміністративною особою, вона також має найкращі знання з основних галузей виробництва: землеробства, бджолярства, тощо, а також з астрономії, лікування, мови, співу, різьблення по дереву (рай-ликів), гончарства, вишивання (виколювання вузирів) одягу тощо. Поняття гріха не було. За вину, наприклад, за те, що не встерegli жито, яке потоптали дикі коні, або за гординю (пиху) було фізичне покарання (на кона), але до релігії воно не мало відношення, і всі знали, що вони є і будуть у раю. Отже, поняття гріха було уведено з боку релігії в пізніших цивілізаціях, коли відбулося розділення адміністративної (світської) і духовної влад і релігії треба було зберегти свій вплив.

Ще був культ Лидо — володарки «того» раю. Досить значними були також культу бджіл і корови. Менш значними — культу лелеки, бузка, вужа тощо. Зведення всіх вірувань та обрядів в одну релігійну систему потребує додаткового прочитання всіх досяжних пам'яток.

Повідомлення Надії ДЕНИСЮК (м. Київ).

МИР З ВІЗАНТІЄЮ ОЧИМА РУСЬКИХ ЯЗИЧНИКІВ

Ю. ПИСАРЕНКО

В. М. Татішев припускав, що саме охрещення Аскольда забезпечило його ворогу язичницькому князю Олегу підтримку киян. Згідно з наведеними вченим даними Іоакимівського літопису, князь Володимир Святославич узурпував стіл свого брата завдяки зраді воевод Ярополка, обурених тим, що їхній князь «христіаном даде волю велику».

М. Ю. Брайчевський, висловлюючи думку, що Ігор Старий і Ольга охрестилися відразу після підписання договору 944 р., зазначає: «Не виключено, що трагічна смерть новонаверненого правителя в 945 р. була якоюсь мірою спровокована його охрещенням, котре язичницька частина дружини повинна була розцінювати як зраду».

Гадаємо, що роль натхненників подібних виступів належала духовним наставникам руських людей—волхвам, яких розловсюдження християнства загрожувало перетворити на «зайвих людей». Небезпечність візантізації мала отримати відповідну оцінку язичницькими ідеологами (в дусі наступних християнських повчань проти язичництва), можливо, не тільки в усній, а й у писемній традиції...

У «Повісті врем'яних літ» звертає на себе увагу, що нібито внаслідок якогось рокового збігу обставин, такі яскраві представники початкового періоду руської історії, як Олег, Ігор і Святослав гинуть відразу після укладання мирних договорів з Візантією. Залишаючи два останніх приклади під знаком питання, звернемося до першого — смерті князя Олега, тим більше, що в літописах немає одностайності з приводу року і місяця його смерті.

Цікаве і те, що язичницький бог Волос, атрибутами якого виступають череп коня і змія, не тільки є прихованим вершителем долі князя, а й згадується Олегом під час укладання договору з греками 907 р.

Д. О. Мачинський, розглянувши мініатюру Радзивілівського літопису, що ілюструють діяльність Олега, помітив, що зображення змії наявне як на ілюстрації смерті князя, так і його клятви 907 р. На останній з мініатюр* (рисунок) антропоморфне божество, перед яким стоїть Олег, це — Перун, змія, яка, згідно з Д. О. Мачинським, знаходиться біля ніг Олега, позначає Волоса. Отже художник мав на думці щось спільне, що об'єднувало переказ про смерть Олега з попередньою оповіддю про Олегові договори.

(Уривок. Повністю див.: Старожитності Русі—України.—К., 1994.—с. 188).

* Мініатюру Радзивілівського літопису із зображенням статуї Перуна див. на стор. 32.

ТАНЦЕМ СЛАВИЛИ БОГІВ!

Анатолій БОГОРОД

За підрахунками вчених, в язичницькій Русі було від 120 до 150 святкових днів (залежно від місцевості), невід'ємною частиною яких були українські народні (ритуальні) танці. Танцем русичі славили предків і прадавніх Богів, життя, лікували. Але після хрещення почалися шалені гоніння на всі прояви українського життя. Гонінню піддавалися усі прадавні язичницькі свята, обряди: жертвою гонінь стали волхви і навіть скоморохи, які, на думку істориків хореографії, були професійними знавцями і носіями танцювальної культури Київської Русі. Народ, що формально прийняв християнство, не поспішав поривати зі своєю предківською Вірою, звичаями. Про це свідчить і Послання християнського проповідника XV—XVII ст. Івана Вишенського до князя Острозького (1599—1600), в якому він закликає православних християн «знищити і ліквідувати», усі «бісівські» свята і забави: Святкові ярмарки, Коляду, Щедрий Вечір, Волочільне, Свято Ярила, Купайла, гойдалки, надгробні пироги і яйця та інші «диявольські» спокуси, а натомість ширити «свiate письмо».

З кожним століттям змінювалася ментальність українця. На зміну язичницькій життєрадісності, любові до свободи і життя прийшла християнська покірність і відмова від усього мирського; українська ментальність, сформована тисячоліттями, спотворена ментальністю християнською, але повністю витіснити давній світогляд християнство не змогло. Навіть сьогодні в християнських обрядах часто можна побачити елементи праукраїнських обрядів, з яких виходив язичницький зміст; в християнських літургіях можна почути вкраплення українського мелосу... Але танок намагалися повністю викоринити з усіх свят та обрядів, як прояв «бісівства» і «сатанинства». І якщо ще в 1592 році поляк Ян Ласицький описував танець у церкві, який заводив сам священник після вінчання молодих, то вже в 1819 році Зоріан Доленга-Ходаківський, закликав дослідників «поспішити під стріху селянина, де... в танцях простих людей відгукуються імена старих Богів».

Зазнавши нищівного удару в часи поширення християнства, український народний танок знову розквітнув на Запорізькій Січі, де умови життя козаків сприяли появі нових оригінальних танців. Січ була місцем, куди сходилися представники усіх українських земель і кожен приносив з собою танцювальну культуру свого села, містечка, міста. Історики хореографії вважають, що на Січі з'явилися танці «Козак», «Метелиця», «Гопак» та інші, які були відомі далеко за межами України (в Польщі, Росії, Франції). Ці танці несли славу Україні в минулому і навіть в сценічних обробках дивують і захоплюють своїх та іноземних глядачів.

Переселення поляків, євреїв і росіян на етнічну українську землю спричинило до появи танців іноетнічного походження в арсеналі танцювального фольклору українців, єврейських —

«фрейликса» та «сабашівки», польських — «краков'яка» і «мазурки», російських — «карапету», «барині», «камаринської», «страданій» та ін.

Але вже в кінці ХІХ—на поч. ХХ ст. дослідники відзначили, що в багатьох місцевостях України зникли язичницькі свята (Купала, Коляда та ін.), переслідуювані церковно-державною владою, а з ними і народні танці. Помітивши це явище, фольклорист-хореограф Василь Верховинець закликав збирати танцювальний фольклор, який «зникав не записаний і не схоплений» фольклористами. А в цей час з'являлися незнайомі з танцювальною культурою українського народу, шоу-групи, що поширювали на сцені «малоросійщину», «еквілібристику і пародію» на український народний танець...

За комуністичного панування цей процес досяг апогею, а справжній народний танець продовжував зникати в своєму природньому середовищі: спочатку в містах, а пізніше і в селах. Сучасні балетмейстери виховувалися на сценічних зразках, витворених переважно митцями іноетнічного походження (росіянами і євреями); на цих зразках базувалася вся сучасна українська хореографія...

Для пропаганди своїх ідей, більшовицька влада почала «відроджувати» прадавні українські свята, від яких в свій час відмовилася християнська церква, і перетворила їх в атеїстичні видовища: замість Купала — Свято молоді, замість старосвітських колядок — «червоні» коляди, замість Великодня — Свято весни і т. д., в яких активну участь брали самодіяльні колективи (танцювальні, вокальні, хоріві, театральні). Ще й нині державні структури продовжують проводити подібні «свята», «спалюючи» величезні кошти і дискредитуючи ідею відродження прадавніх традицій та обрядів українців.

Як сталося, що танцювальна творчість упродовж тисячоліть (в своїй основі творчість молодих), лише за ХХ століття перетворилося не просто в творчість села, а в фольклор літніх людей?

Сьогодні українські танці молодь виконує тільки на сцені; всі ці танці, створені професійними балетмейстерами і просто аматорами, продовжують і досі помилково називати «народними», хоча жоден з цих танців не побутує в природньому середовищі: на весіллях та інших гуляннях народу. Натомість молодь все більше захоплюється танцювальною культурою африканських і латино-американських народів, яка широко пропагується всіма засобами інформації; в арсенал сучасного танцювального фольклору українців увійшли танці в стилі «танго», «рок-ен-рол», «твіст», «брейк», «хіп-хоп», «техно» та інші.

Українська душа почала «промовляти» по-чужому: по-американськи, по-африканськи, по-єврейськи; інтерес до національних танців пропав майже зовсім. Однак і в танці іноетнічного походження молодь несвідомо вводить етнорухи, властиві українським народним танцям: колорит і темперамент видають «несвідомих» українців.

Деякі записи народних танців залишили фольклористи Василь Верховинець, Роман Герасимчук, Андрій Гуменюк; окремі відомості про

танці залишили письменники, етнографи та історики...

Олексій Дей 1970 р. опублікував збірник, до якого увійшло близько 1500 танцювальних пісень та приспівок до танцю. А скільки ж тоді було танців на Україні? Скільки танців уже зникло безслідно, а скільки ще можна врятувати і зберегти для наступних поколінь українців? На всі ці і багато інших питань можуть відповісти дослідники лише після спеціально організованих експедицій для збору танцювального фольклору. Та, на жаль, вчені етнографи продовжують дивитися на народні танці, як на забавлянку. Якби народний танець був лише «забавлянкою», простим «перестрибуванням з ноги на ногу», то чи звертали б на нього увагу проповідники нової християнської ідеології, чи залишили б стільки «повчань» і наказів проти «скоморохів», русалій і «плясаній»? Чи ув'язнював би польський окупаційний уряд хореографа Василя Авраменка за те, що він «лише танцем «промовляв» до українського народу — нагадував танцем Козака Запорожця...» в 20-х роках? Якби український народний танець не впливав на національну свідомість, то чи розстріляла б більшовицька влада в кінці 30-х років фольклориста-хореографа Василя Верховинця за «пропаганду націоналізму» серед українців Далекого Сходу, де він організував пісенно-танцювальні гуртки? Складається враження, що тільки чужинці і завойовники належно оцінювали силу і значення українського народного танцю...

Отже, національний танець разом із піснюю, обрядом, ландшафтом... складають геокультуру народу, формують ментальність його. Тому український танцювальний фольклор, в якому «український народ вимовляє свою душу» (В. Авраменко), — невід'ємна частина менталітету українця. Втрачаючи танцювальний фольклор українська нація втрачає часточку своєї душі, своєї самобутності, що, в свою чергу, негативно впливає на культурно-історичний розвиток народу.

Свідоме відродження мусить пройти через духовне усвідомлення, через відродження прадавніх українських свят, у яких танець був необхідним ритуальним елементом. І лише тоді українська душа засяє в несценічному запальному «Козаку», «Гопаку», в дрібному «Козачку» та «Коломийці», в ритуальному «Аркані», «Кругляку» та «Плесі»...

* * *

ПРИКАЗКИ ПРО ТАНЦІ

Під чню дудку танцюємо?

Аби танцювати умів, а робити й лихо навчить.

Танцювати змолоду учись,

Бо на старість — не навчишся.

Танцювати — не снопи в'язати.

Танець — не робота, хто не вміє, то страмота.

Як гуляв, так гуляв — ні чобіт ні халяв:

поки додому дійшов, то й підшов не знайшов.

Тряси мене парубче, щоб памисто бряжчало.

ЦЕРКВА ПРОТИ УКРАЇНСЬКОЇ ДУХОВНОСТІ

З Послання Івана Вишенського 1599 р.

Святкові ярмарки... Таке свято не християнське, а диявольське. Коляду з міст і сіл вченням господнім виженіть, бо не хоче Христос, щоб при його народженні диявольські коляди місце мали; нехай Диявол їх в провалля своє занесе.

Щедрий вечір з міст і сіл в болота заженіть, нехай з Дияволом сидить...

Волочільне по неділях з міст і сіл виволокши, втопіть; бо не хоче Христос при своєму воскресінні славному тієї наруги диявольської переносити.

На Григорія мученика знищить свято диявольське, під час якого, йдучи на поле, офіру танцями і скоками Сатані чините; бо гнівається Григорій мученик на вашу землю, що немає християнина православного, який би ту диявольську наругу прогнав.

Пирогі і яйця надгробні... всюди ліквідуйте.

Купала на Хрестителя утопіть і скакання через вогнище знищить; бо гнівається Хреститель на вашу землю, що в день його пам'яті дозволяєте Дияволу збиткуватися над собою через вас же самих.

Петро і Павло молять вас: якщо хочете від них ласку мати, то розбийте та попаліть гойдалки, які побутують на Волині та Поділлі, і там, де б вони тільки з'явилися; гидко бо їм на землю з небеси дивитися на те диявольське позорище. Та інші приваби, які б були, очистіть і це писання всім до вух доводьте.

Переклад зі староукраїнської СВІТОЯРА
(за виданням: Вишенський І. Вибрані твори.— К., 1972.— С. 52).

ХРЕСТИЛИ НАРОД У ВЛАСНІЙ КРОВІ ЙОГО...

Іван ОГІЄНКО

...Охрестити киян — це не значить охрестити українську землю: держава Володимира була дуже велика, а тому й роботи для охрещення всього українського народу було надзвичайно багато — це була робота не для одного покоління людей.

Літопис, звичайно, досить просто уявляє собі всю цю роботу. По охрещенні киян, коротко каже літописець, «почав Володимир ставити по містах церкви та священників та зганяти (приводити) людей на охрещення по всіх містах та селах». Звичайно, було це зовсім не так просто: нелегко було охрестити киян, де багато було інтелігенції, що здавна тяжіла до християнства; але охрестити всю іншу Україну, особливо сільську, — то був уже труд непосильний для однієї людини, хоча б і такої рішучої, яким був князь Володимир. Отож, треба думати, що хрещення позакиївської України розтяглося не на один десяток літ; нову віру таки густо полито кро-

в'ю українського народу, що боронив батьківську віру.

...У нас звичайно прийнято думати, ніби християнство легенько заводилося собі серед українського народу. Справа була ніби так, що князь Володимир наказав охреститись, а влячний народ зараз же відцурався віри батьків своїх, зрадив цій вірі і прийняв християнство.

Насправді ж справа відбувалася зовсім не так. Мирного прийняття християнства не було, народ завзято боронив свою віру, скрізь були бунти, й часто доводилося хрестити народ у власній крові його, доводилося хрестити його вогнем і мечем. Володимир Великий проголосив християнство державною вірою, а віру попередню, «язицтво», заборонив. Але ж ми всі добре знаємо, що від оголошення закону до його проведеного в життя — дорога немала.

...Загал народу навіть у Києві не хотів хреститися й голосно плакав, коли тягли Перуна. Але в Києві Володимир мав наемне вірне військо, а тому крикунів проти нової віри легко могли відправляти в Дніпро за Перуном; багато повтікало в глухі місця, багато поховалося, а ще більше — сиділо мовчки, не виконуючи нової віри (бо й не вміло), тільки викупавшись у Дніпрі...

Поза Києвом справа була вже зовсім не легкою — коли приходило військо для охрещення, народ утікав і ховався в лісах, яких тоді було досить; а кого урядники встигли-таки схопити й охрестити, той все одно тримався старої віри в загальному морі її, коли відходило військо... А з насильного охрещення не робив собі клопоту.

Стара українська віра своїми представниками перед Богом мала так званіх волхвів. Волхвів було в нас дуже багато; хоч і не були вони власне класом жерців, бо й кожен старший у родині виконував у нас обов'язки жерця, але все-таки, як слуги свого Бога, мали волхви великий вплив на народ. Ось ці наші волхви й завзялися боронити стару віру перед загрозою нового християнства. Волхви були з простого народу, жили разом із ним, а тому їхня агітація проти християнства була сильна та реальна. Це через них наш народ так уперто та довго боронив свою стару віру, а почасти доніс її й донині...

Звичайно, державна влада вела гостру боротьбу власне з цими волхвами, ловила їх і катувала немилосердно. Старі джерела наші, головним чином літописи, не люблять розповідати про боротьбу народу проти християнства — вони звичайно малюють, що народ із радістю приймав нову віру, охоче зраджуючи старій. Але час від часу прориваються й у них вістки про цю запеклу боротьбу.

(уривки з книги Огієнка І. Українська церква.— К., 1993.— С. 55—63).

* * *

Скільки було киян в часи їхнього насильницького охрещення нам невідомо. Найближчі дані маємо за XI ст. — 50 тисяч чоловік. Кількість людності Києва часто змінювалась, так у середині XVII ст. тут мешкало 10—15 тис. Нині киян понад 3 млн.

ФРАГМЕНТ з картини художника Петра Андрусіва «Хрещення України».

ВОЛОДИМИР-БАЗИЛІЙ ЗА ЖИТТЯ І ПІСЛЯ СМЕРТІ

«Я, грішний князь Володимир, названий у святому хрещенні **Базилієм**».

(Устав кн. Володимира 996 р.).

«Корсунь же він віддав як віно за цесарицю, а сам вернувся до Києва. І коли Володимир прибув, повелів він поскидати кумирів — тих порубати, а других вогню оддати. Перуна ж повелів він прив'язати коневі до хвоста і волочити з Гори по Боричевому узвозу на ручай і дванадцятьох мужів приставив бити його палицями. І це діяли йому не яко древу, що відчуває, а на знеславлення біса... Учора шанований людьми, а сьогодні знеславлений».

(Літопис Руський.—К., 1989.—С. 66).

«По охрещенні (в 987 р.) Володимир жив ще

28 років і помер 15 липня 1015 р., проживши десь 55 чи 56 років. Поховали князя в Десятинній церкві, поруч з гробом жінки його Анни, що померла в 1011 р. Під час татарщини моці князя Володимира лишилися під руїнами Десятинної церкви і тут пробули аж до XVII в., до митрополита Петра Могили, який 1635 р. знайшов ці моці й пізніше переніс їх до Софіївського собору. Голова князя Володимира була в Печерській Успенській церкві, а шелепи — у Московському Успенському соборі (їх подарував 1640 р. Петро Могила цареві Михайлу Федоровичу)».

(Огієнко І. Українська церква.—К., 1993.—С. 58).

Всеукраїнському Товариству «Просвіта»
Редакції газети «Вечірній Київ»

Коли б кайданів брязкіт міг ударить
Перуном в тії заспані серця,
Спокійні чола соромом захмарить
І нагадать усім, що зброя жде борця!

Леся Українка.

ЗВЕРНЕННЯ

Громада Українських Язичників «Православ'я» засуджує проведення акції 30 липня 1995 р. — святкування роковин насильницької християнізації України-Руси. Ми розглядаємо цей захід як політичний, антидержавницький цинічний випад проти справжньої історії народу.

Товариство «Просвіта» та його керівники, зокрема письменник Павло Мовчан, не можуть не знати історичних фактів: знищення християнством давніх українських святинь, служителів давніх язичницьких культів (волхвів), спалення літописів — нашої історичної пам'яті, знищення української звичаєвості і природної моралі. Саме насадження християнством чужої богослужбової мови загальмувало розвиток української народної мови, породило безліч ганебних непорозумінь про початки української літератури й культури взагалі. Знищення чи спотворення мови і звичаїв, насадження чужої моралі, неминує призводити до деформації ментальності народу, втрати ним власних духовних вартостей і, як результат — втрати державності.

Впроваджуване «Просвітою» «свято» не є тільки релігійним, це насамперед політичний захід, вигідний лише певній частині громадян України. Вважаємо неприпустимими зневажливі висловлювання церковних ієрархів та працівників «Просвіти» на адресу Віри Наших Предків, зокрема слів «погани», «поганці», які неодноразово звучали у виступах. Такі епітети, вживані до праукраїнської духовної культури не роблять честі ні письменникам, ні церковним діячам. Нетолерантне ставлення християнських служителів і лайливі вигуки їхньої пастви на адресу язичників-рідновірів засвідчили їхній релігійний фанатизм і нетерпимість до сповідників інших конфесій.

Тому звертаємося до Всеукраїнського Товариства «Просвіта» із застереженням, що подібні заходи не сприяють міжконфесійній згоді і знижують авторитет «Просвіти». До того ж, в умовах державного покровительства християнській церкві та за відсутності рівних прав усіх конфесій (зокрема, закритість для рідновірських громад радіо- та телеканалів, відсутність язичницьких-рідновірських храмів), вважаємо, що доречніше було б утриматись від впровадження подібних заходів, призначених для вузького кола громадян, які ніякі не є загальнонародними, тим більше — національними святами.

Громада Українських Язичників «Православ'я» та прихильники Рідної Віри.

Під зверненням підписались також:

Громада «Великий Вогонь» (Житомир)
Громада «Борис-поляни» (Бориспіль)
Громада «Сонцепоклонники» (Харків)
Громада Рідновірів (м. Южноукраїнськ)
Громада «Сонцепоклонники» (м. Миколаїв).

КОМУ ПОТРІБЕН ТРОН УКРАЇНИ?

Нещодавно газета «Клич» — орган Української Консервативної Республіканської партії, яку очолює відомий націоналіст і патріот (?) Українці Степан Ількович Хмара, надрукувала вірш єврейського поета-дисидента Михайла Луцка. Поет, звичайно, вважає себе українцем арійського походження: «Ми є розумні орії — реально бачим світ». Сам же М. Луцк цю реальність бачить у вигляді трону України:

Монстри-погане
Мусять геть щезнути!
Боже — ЯХВЕ наш!
Тобі вклоняємось!!!
До Тебе Отче,
Ми уповаємо,
За трон Вкраїни
Тебе благаємо!!!

Цікаво, кого автор мав на увазі під «монстрами-поганями»? Невідомо також, якими «патріотичними» почуттями керувався в. о. головного редактора газети Іван Любас, і чи знайомий з цими віршами вельмишановний Степан Ількович? А може «патріотичне» спрямування газети «Клич» — звичайнісінька профанація?

Тільки жиди й християни впевнено й послідовно виконують заповіді Яхве, закарбовані в біблій: «Ти народ юдейський — святий народ для бога СВОГО. — Тебе вибрав бог Ізраїля, щоб ти був вибраним народом зо всіх народів... І ти ВИНИЩИШ всі ті народи, які я даю тобі... Я ВИЖЕНУ всі ті народи перед вами, і ви посядете народи більші і міцніші від вас. Кожне місце, що на нього ступить ваша нога, БУДЕ ВАШЕ. Не встоїть ніхто перед вами, — ляк перед вами й страх перед вами дасть бог Ізраїля, бог ваш, на кожен той край, що ви ступаєте на нього»... (Біблія. Повторення закону, гл. 7.10.11).

Отож, брати-українці, читайте біблію українським розумом і виробляйте в собі нормальну людську реакцію на юдейсько-біблійний фашизм, який ось уже тисячу років «шліфує» українські мізки. Побачте, нарешті, РЕАЛЬНО світ, як бачить його Мойша Луцк.

Хай допоможуть Вам Рідні Українські Боги — єдині у Сварозі!

СВІТОЯР

УКРАЇНСЬКІ ПРИКАЗКИ ПРО ЦЕРКВУ

Дурний піп, дурна його й молитва.
Який піп, така його й парохвія.
Чорна риза не спасе, а біла — в гріх не введе.
Піп у хвіртку, а Чорт у дірку.
Нема дурнішого від попа: люди плачуть, а піп співає.
Піп з хрестом, а Чорт з хвостом.
Не дав піп дари, Чорт його бери!

Не мовчи, коли гордо пишаючись,
Велетенська брехня гомонить,
Коли горем чужим утішаючись,
Зависть наче оса та бринить,
І сичить клевета, мов гадюка в корчі,—
Не мовчи!

Іван Франко

ЗАСТАРИЛА ЛЕКСИКА, ЧИ ЗАСТАРИЛЕ МИСЛЕННЯ?

У «Вечірньому Києві» за 27 травня 1995 р. під рубрикою «Точка зору» була вміщена стаття «Не загубимо наші душі». Автор — Андрій Бурячок, доктор філології, професор. Скажу відверто: дістала ця стаття мене вкрай! Тому й не зміг утриматись від написання цього листа. Дочки ж наших Рідних Богів Української Віри будуть називати «поганськими» й обливати їх християнським брудом?

Дуже соромно, що професор і доктор філології досі користується застарілими термінами, які швидше можна віднести до вульгаризмів, ніж до наукової лексики. А. Бурячок не знає історії свого народу — хіба він не читав, якою ціною нам дісталось те християнство, як палили наші священні капища, вирубували священні гаї, як християнізовані князівські дружинники знищували волхвів, вирізали цілі сім'ї киян, котрі не хотіли відрікатися від Рідної Віри й приймати чужинську, спалювали їхні житла, знищували тисячолітню праукраїнську культуру? То невже ж, заплющивши очі, поставимо пам'ятники особам-катам, які сприяли впровадженню християнства, та ще й на глум собі, за порадою А. Бурячка, треба: «зобразити сам акт повалення поганських богів по Боричевому узвозу, скидання їх у Дніпро та хрещення киян...» — ? Відтворимо власний вандалізм? Як казав Іван Мазепа, «самі себе звоювали». І мали потім «кращого» Бога і чужого царя.

БОГНЕДАР

ТА ХРИСТІЯНСЬКИХ ПОПІВ

Оце за проклятим попівством і отченашу забув.
На що здорову голову під Євангелію класти?
Коли не прийду до церкви, то все паски святують.
Набожний — як жид подорожній, якби такий кожний, то б увесь світ догори ногами перевернули.
Хрести п'яти, та й лягай спати.

(Із кн.: Українські приказки, прислів'я і таке інше. — Уклав М. Номис. — К., 1993).

Славнозвісного давньоукраїнського поета Бояна називали „Велесовим внуком“. Бог Велес, якого найчастіше знають як захисника багатства, покровителя торгівлі, опікуна домашньої худоби, має ще й інші—таємничі здібності як хранитель сакральних знань, магичних слів, покровитель поетів. Недарма, книгу з дубових дощочок прийнято називати Велесовою: „Велесові присвячуємо оцю книгу, Богові нашому, бо в ньому є прибіжище і сила“ — так починається 16 дощечка. Рубрика „Велесич“ надає свої сторінки поетам-українцям, рідновірам-язичникам минулого і сучасного.

Тарас Шевченко

СОН

(«Гори мої високії», уривок)

Блукав я по світу чимало,
Носив і свиту, і жупан..
Нащо вже лихо за Уралом
Отим киргизам, отже й там,
Єй же Богу, лучче жити,
Ніж нам на Україні.
А може тим, що киргизи
Ще не християни?..
Наробив ти, Христе, лиха!
А переіначив
Людей Божих?! Котилися
І наші козачі
Дурні голови за правду,
За віру христову,
Упивались і чужої,
І своєї крові!..
А получчали?.. ба де то!
Ще гіршими стали,
Без ножа і автодафе*
Людей закували
Та й мордують Ой, ой, пани,
Пани християне!..

* * *

Вірш Івана Світличного з присвятою народній художниці України Галині Севрук

Хто в твань повержений — не видиб
І втратив Божий маєстат,
Кого списали для вистав,
Для бутафорій, грищ і видив,

А хто музейним в'язнем став...
Перуни, Мавки, Світовидя,
Дажбоги, виганьблені бидлом,
Під диктатурою Христа —
Встають воскреслі, рвуть вериги
Тисячолітньої кормиги.
Язичництво реванш бере!
Крізь тьму неволі, тьму облуди
Боги виходять в світ, у люди
З ескортом віщих оберег.

* * *

Лариса Мурович (Канада).

ДАЖБОГ

«Український народ —
Дажбожий Внук».

М. Грушевський.

Могутен був Дажбог в небесній верховині,
Він сотворив усе на Русі-Україні:
Річки, поля, гаї, квітки серед пустелі,
Він Батьком був прапредків — Орія і Лелі.

Могутен був Дажбог, усюди й досі суший,
Бо хто ж Він, як не Дух народу невмирущий,
Що від свого Творця початок взяв духовний
І множить з Його божественної крові?!

Чи ж забувати це сьогодні нам пристало,
Хто нашому життю й Вітчизні дав Начало?
Хай славен буде ввік на Русі-Україні
Наш соняшний Дажбог — в одвічній Сварзі
синій!

* автодафе — оголошення й виконання вироків інквізиції, зокрема спалення на вогнищі (Словник іншомовних слів. — К., 1975. — стор. 79).

Павло Гарачук (Ананьїв, Одещина)

РОЖАНИЦЯМ РАДІ МИ З ВАМИ

Пахне солома жнивнами
й далеким дитинством в селі.
Рожаницям раді ми з вами,
як діти радіють малі.

Зануритись хочу в солому,
стрибнути з розгону плечем.
А потім, назло всьому злому,
скотитись зі скирти м'ячем.

По тім розпластатися долі,
Розкинувши руки в боки,
і дякувать ширості Долі,
що тішуся їй завдяки.

Гриць Гайовий (Київ).

Із циклу «УКРАЇНСЬКІ ПСАЛЬМИ»

КАФИЗМА СЬОМА ПСАЛЬМА 12:

Дай, Боже, розуму й самоповаги
Усім, хто став під синьо-жовті стяги!

КАФИЗМА 8, січень 1994 р.

Відправим Єгову з Христом в синагогу,
Я самі повернімось до нашого Бога!

ПСАЛЬМА 13, ЯЗИЧНИЦЬКА

Колись були свята і в нашім житті,
Та їх заступили юдейські святи,
І все ж ми знаходим Дажбожі сліди:
В Різдві — наш прадавній обряд Коляди,
У Юрі — Ярила, в Іллі — Перуна;
Великдень — це просто настала Весна,
А влітку на місці Павла та Петра
Був Велес — заступник худоби й добра,

На Трійцю — Русальські Зелені святки,
На Івана — купальські вогні та вінки,
На Спаса нам Бог дає злаки й меди,
Щоб ми споживали Дажбожі плоди
І славили Сонця пухкий коровай,
Раділи життю і любили свій край,
Бо воля й добробут — це наша мета,
Та нас прип'яли силоміць до хреста,
Щоб стали рабами богів з чужини
Онуки Сварога, Дажбожі сини...

А ми прокладаємо власну дорогу,
Вернувшись у лоно природного Бога.
Ми всюди знаходим Дажбожі сліди:
В кристалі алмазу, у грудці руди,
В роздоллі степному, у величі гір—
Дажбоже великий, наш вічний кумир!
Не маеш Ти краю, нема Тобі меж—
Ти пахнеш евшаном, Ти маком цвітеш,
Ти в зав'язі плоду, в краплині роси,
У житній хлібині, в кільці ковбаси,
У блискавці й гromі, у вітрі й вогні,
У завжди готовій на відгук луні,
В холодному блиску зірчаних жарин,
У сенії стріх, в акварелі хмарин,
У місячнім сріблі й вечірній зорі,
В разках обліпихи, в дубовій корі,
У бруньках тополі, у хвойній смолі,
У божій корівці, мурасі, бджолі,
В Русалках, Чугайстерах, Домовиках,
У лініях долі на наших руках;
В герані, у тирличі, у спориші,
У мене і в кожного з нас у душі,
У шелесті трав, у свічаді ставків—
І нині, і присно, й на віки віків
Ти Радість, Ти Совість, Ти Щастя й Любов,
Ти вічна основа духовних основ —
ДАЖБОЖЕ, СЛАВА ТОБІ!

УСТАВ

ВЕЛИКОГО КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА КИЇВСЬКОГО І ВСІЯ РУСИ 6504 (966 р.)¹

(Князь дає право митрополитам-грекам судити українців-русичів за перелічені в «Уставі» провини).

...Якщо довгий час не хрестять же дітей своїх... Хто нехтує великий піст, або поститься в неділю і суботу та інші дозволені дні; не поститься у велику суботу та лає інші великі пости; не ставить на церкві хреста і хто будує церкви без благословення священника; за порушення закону, еретицтво, відунство, потвори, чародійство, кобеніє², зілейництво. Якщо попрікне хто кого без вини, назве «перелюбцем», «волхвом», «еретиком»... Тих, хто знімає тріски з церкви, хреста з ікони. Хто носить наузи³. Хто робить щось недозволене в церкві... Якщо хтось без великої потреби заведе худобу до церкви.

...Якщо моляться творінням: Сонцю, Місяцю, Зорям, Хмарам, Вітрам, Криницям, Рікам, Дібровам, Горам, Камінням... Або, якщо хтось під Овином молиться, або ворожить під гаєм, або біля води... — то всі суди від Бога дані споконвіку священним церквам... І я, грішний князь Володимир, названий у святому хрещенні Базилієм, так само установив і дав святій церкві і святителям по всій Руській землі... І якщо хтось порушить цей устав, тому буде гріх і непростення від Господа Бога, і гнів і горе на себе накличе... Якщо хто заповіт цей мій і настанову мою порушить, чи сини мої, чи онуки мої, чи правнуки мої, хай приймуть помету від Христа Бога і від достойників, що тримають державу Руську.

Переклад СВІТОЯРА.

¹ Скорочено, за кн.: Устави.—Москва, 1808 р.—с. 1-4

² Кобеніє — ворожіння за пташиним польотом.

³ Наузи — язичницькі обереги у вигляді вузликового плетіння.

Сьогодні в рубриці:

АЗБУКОВНИК

пояснюємо слова
про значення яких
запитують наші читачі.

Рубрику веде Волхвина
ЗОРЕСЛАВА.

АЛІЛУЯ — вигук, який часто вживають попи при християнських літургіях. Дослівно означає «хвалити Яхве», тобто жидівського бога. Походить з жидівського halelujah (халелу ях!).

АНТИХРИСТ — дослівно означає «противник Христа» (з грецького — «анти христос»). З часу насильницького насадження християнства це слово вживалося для позначення віри Наших Предків — язичництва. Язичницький світогляд постійно завдавав клопоту попам, які мусили боротися з власною паствою, яка формально була охрещена, але поклонялася давнім Богам Рідної Віри. У Книзі Кирилової говориться: «Волхв — он первый антихрист». Християни виділяють кілька рангів антихристів. Останнім з них вважають того, хто прийде перед загибеллю християнства. Якщо Христос, на їхню думку, прийшов на землю з волі бога Ізраїля (Яхве), то антихрист прийде з волі Сатани. Але Іоанн Богослов твердить, що антихрист уже з'явився: «слышите яко ныне антихристи мнози быша и ныне в мире есть уже». Антихристами називають багатьох відомих еретиків, вчених, яких знищувала інквізиція, язичницьких волхвів та сповідників Рідної Віри, яких завжди боялися і ненавиділа християнська церква.

БІС — язичницьке Божество, а пізніше — служитель язичницького культу, який виконує функцію запалювання священного вогнища, промовляє магичні заклинання, пророкує майбутнє. Негативного відтінку надали цьому слову християнські попи, які ганьбили давню віру українців-русичів. Вони вважали бісів антиподами християнських «святих» і називали їх також чортами та «нечистою силою». Проти бісів та бісівства було написано безліч християнських повчань, наприклад, номоканон Іоанна Постника: «Иже жена некая чародеяние ухитрившая и к волхвам чародеям ходившая, и еще убь бесом послужи и призыванием бесовским — вся лета живота своего без причащения да будет, токмо к смерти да причастится».

Походження слова **біс** має глибокі індоевропейські корні: *bhos — «блищати, світити», або давньоіндійське bhasa — «світло, блиск». В українців і досі відомі назви наркотичних рослин, які використовувалися з певною лікувальною (обезболювання) або магичною метою, — **бісина, бісдеревко**. Отже, язичники-рідновіри мусять повертати цим словам справжнє значення і не вживати їх у християнському значенні, як це ще іноді трапляється (те ж саме стосується й слів Чорт, Диявол, Сатана та ін.). Христия-

ни ж, які вважають ці слова лайливими, тільки демонструють своє невігластво і релігійний фанатизм.

ВОЛШЕБСТВО — волхвування, чародійство, ворожба. Цими словами християнські попи називали знання та вміння давніх волхвів лікувати людей (творити чудеса), впливати на при-

Г. Малаков. Екслібрис. Літографія. 1972.

роду та хід подій. Оскільки волхвування часто супроводжувалось словесною магією, замовляннями, молитвами, примовками, то часто його називали ще **баснями**. Так в церковних наказах зустрічаємо приписи, як допитувати знахарів, як сповідувати жінок, що найдовше залишалися язичницями: «Кто тебе показал таковые басни, кто тебя научил такому волшебству?», або: «Или умеешь волшебные притворы?». В 1410 р. митрополит Фотій писав до новгородського архієпископа Іоанна: «Учите их, чтобы басней не слушали, лихих баб не принимали, ни узлов, ни примовления, и где таковые лихие бабы находятся, учите их, чтобы престали». Слово **волшебство** — однокорінне зі словом **волховство**, оскільки звук Ш—Х чергувалися.

КУДЕСНИК — духовна особа праукраїнського язичництва. «Полный церковно-славянский словарь» (1900 р.) пояснює слово **кудеси** як **чари, волхвування**. Кудесники могли передба-

чати майбутнє: згадаймо пророкування кудесника «Віщому Олегу». У Велесовій книзі знаходимо також легенду про кудесниць-жінок: «Чарівниці, які в лісах були, взяли мечі і пішли з раттю. І побачили кудесниць, які чудеса великі творили. І із праху, кинутого до небес, рзті встають небесні, і ті течуть на ворогів і могилюють їх. І тамо бачимо птахів великих, що летіли на нас, а кинулися на ворогів». Отже тут маємо епізод не просто поетичної гіперболи, але можливу реальну подію — завдяки чаклунству (певним обрядодіям волхвинь-кудесниць), які підняли військовий дух воїнів, військо отримало перемогу над ворогом.

САТАНА — первісно ім'я Богині, якій поклонялися скіфи, осетини, балкарці, нарти та інші іраномовні народи (варіанти імені: Сатаней, Саті, Шатана). Сатана — щедра гостинна господиня, яка розподіляє всі припаси і добра між своїми народами. Вона має чарівне дзеркало, з допомогою якого бачить всі негаразди в своїй державі й посищає на допомогу своїм підопічним. Богиня Сатана вдягає військові обладунки і хоробро воює з ворогом; це нагадує легенди про амазонок — хоробрих жінок-воїнів, яких

Богиня Саті.

згадував Геродот, описуючи Скіфію (тобто нашу Прабатьківщину). Вірогідно ця ж Богиня зображена на золотій скіфській пластинці, що знайдена археологами поблизу Святилиця Рода на р. Рось. Давньоіндійська Саті означає — «суша», тобто Богиня, яка завжди існує і відроджується.

Юдеї вживають це ім'я в чоловічому роді і з наголосом на останньому складі, що походить з жидівського satan або арамейського satana і означає «противник бога Яхве». Через грецький переклад слова Сатана як «діаболос», в слов'янському християнстві поєдналися слова Сатана, Диявол, Чорт, Біс та ін. на позначення противників Христа (про деякі з цих понять див. «Сварог», число 1, стор. 15). За юдейськими міфами, Сатана подає з рук в руки Гаману указ про знищення юдеїв («Естер раба», 7), тому юдеї так ненавидять Сатану. Але перекладачі біблії чомусь вважали за потрібне вилучити цей епізод, переклавши всю вину на

«гоя» Гамана («Біблія, Книга Естер, 3). Біблійні міфи про Сатану як противника Яхве та Христа дуже суперечливі; відчутне намагання спотворити або приховати деякі первісні легенди, наприклад, про реванш (перемогу) Сатани в часи Антихриста (тобто перемоги язичниць-

Золота пластинка із Святилиця поблизу с. Сахнівка. Зображення скіфської Богині (Сатани)?

тва), або вчення ранньохристиянського філософа Оригена про відродження Сатани.

Сучасна течія «сатанізм» не має нічого спільного з язичництвом, оскільки вона виникла лише як заперечення християнських догм і облудної моралі, яка не влаштовує сучасну молодь. Сатаністи мають не язичницьке трактування Богині Сатани, а християнське розуміння Сатани як антипода Христа. Сатаністи не мають чітко окресленого національного спрямування.

ЯЗИЧНИК — сповідник етнічної віри будь-якого народу, яку мав цей народ до прийняття світових релігій і паралельно з ними. Язичництвом є релігія еллінів (греків), ведійська релігія (арійців та індусів), руська віра (українців-русичів) та ін. Слово «язик» в мові наших Предків означало «народ, етнос»: так воно перекладене в «Лексиконі» Памво Беринди (XVII ст.), так вживали слово «язик» А. Пушкін і Т. Шевченко. Можемо з повним правом стверджувати, що в основі давньої Предківської Віри українців був етнонім (назва народу) — і нині побуває гуцульська приказка: «Поки колядники ходять, поки писанки пишуть, доти наша віра руська буде в світі». Не викликає сумніву те, що мова йде саме про язичницьку віру, адже колядники, писанки є реаліями давньої віри наших Предків, з якими впродовж цілого тисячоліття боролася християнська церква, але не змігши знищити їх, змушена була взяти до свого обрядового циклу, надавши їм біблеїзованого вигляду. Так були спотворені тексти язичницьких релігійних співів: міняли імена язичницьких Богів на імена Христа та його апостолів (Дажбога — на «Дай же ж Боже», або «Сам Бога», Перуна — на св. Петра, Ярила — на Юрія або Івана тощо). Таким чином руйнували наші священні тексти.

Слово «язичники» вживали і давні українські волхви у Велесовій книзі: «Наші отці одні хомути носили і ніж не звалися інакше, як язичники» (в оригіналі це слово написано ЄЗЕ-ЦЕ, пор. старослов'янське **языце**). Отже, слова «язичник» і «язичництво» — нейтральні наукові терміни, які не мають нічого образливого і принизливого, на відміну від християнських назв «поганин» і «поганство», які й досі вживають обмежені люди. Навпаки — слово «**ЯЗИЧНИК**» — велична і горда назва людини, яка є вірною Вірі Своїх Предків, етнічній вірі своєї нації.

**Рубрику підготувала
Волхвиня Зореслава.**

Наші славні Предки перед охрещенням вмiли скласти календарi, за якими точно визначали дати Великодня, Купайла, Рiздва та iнших свят, що вiдповiдали астрономiчному стану космосу. Нинi бiльшiсть народiв свiту користується одним календарем як для цивiльного, так i для релiгiйного життя. У нас же, в Украiнi, таких календарiв два: григорiанський — для цивiльного, юлiанський — для церковного вжитку. От i виявляється, що любителi посвяткувати можуть двiчi вiдзначити Пасху чи Рiздво — з католиками i з православними. Дехто запитує: чи змiниться щось вiд того, що день народження Исуса Христа вiдзначимо 7 сiчня, а не 25 грудня?... Гадаю, що нічого не змiниться, бо Космос не залежить вiд народження тiєї чи iншої особи чи iстоти, швидше — навпаки, всi ми залежимо вiд космiчної Постатi Бога. Отже, наші Предки вважали календар священною Божественною справою, iхнi свята цiлком вiдповiдали фазам небесних свiтил. Особливо важливо було точно встановити дату, коли святкувався Великдень, адже вiд нього починали рахувати чимало iнших дат: Радуницю, Рахманський Великдень, Клечальну Недiлю тощо. Так само важливо було знати, коли настає Рiздво Божича, адже вiд нього мали вiдраховувати 12 священних днiв i ночей, щоб встановити ту нiч, коли Богиня Дана освячує воду.

Щоб зрозумiти, наскiльки християнство «пoтвoрило наш прадавнiй календар, звернемося до iсторiї календаря. Ортодоксальне християнство, яке називає себе «православ'ям», нинi послуговується юлiанським календарем, який впровадив Юлiй Цезар (звiдси назва) в 46 р. до н. е. Тодi Великодне свято, що мало збiгатися з весняним рiвноденням, випадало на 21 березня. Юлiанський рiк складається з 365 днiв i 6 годин. Це перевищує астрономiчний рiк на 11 хвилин i 14 секунд. Через цю розбiжнiсть весняне

І Числобог рахує дні наші
І говорить Богові числа свої.
Чи бути дню небесному,
Чи бути ночі.

Белесова Книга.

НАЙТОЧНІШИЙ КАЛЕНДАР

рiвнодення за кожнi 128 рокiв перемiщується на один день.

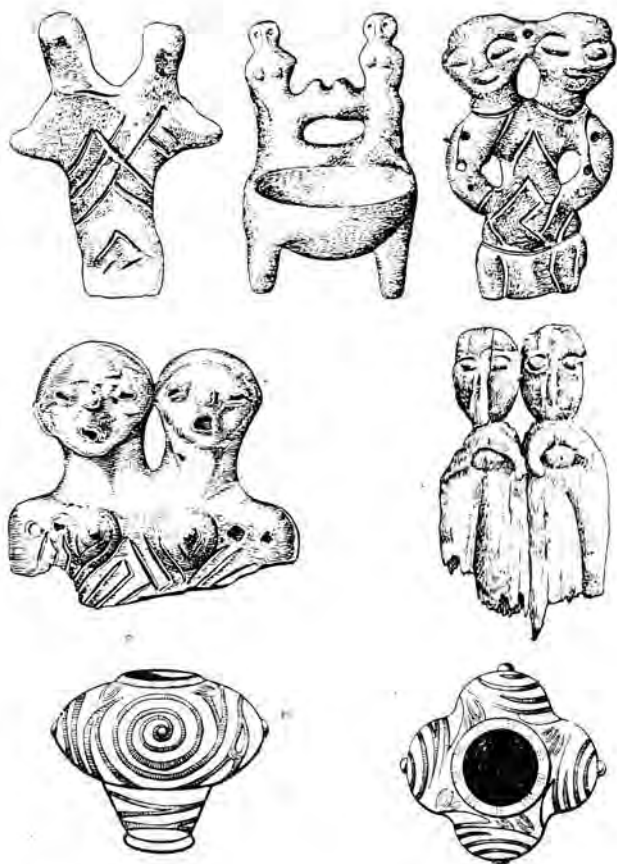
У 325 р. на Нiкейському соборi було прийнято юлiанський календар для християнської церкви. На той час ця розбiжнiсть уже становила майже 3 доби (в порiвняннi з 46 р. до н. е.), хоча отцi церкви, якi не вiдзначалися мудрiстю волхвiв, не звернули на це жодної уваги. У 1582 році астрономи повiдомили папi Григорiю XIII, що вiд часу Нiкейського собору ця похибка становила вже 10 днiв; вони переконали папу зробити реформу календаря, щоб не було вiдставання. Таким чином, календар, названий iм'ям папи Григорiя, поступово впровадили захiднi краiни, де було поширене католицтво. Ортодоксальнi (православнi) церковнi iєрархи виявилися консервативнiшими, а може через невилгластво вперто трималися «старого» юлiанського стилю, який нинi вже вiдстає вiд григорiанського на 13 днiв, а вiд астрономiчного (язичницького) майже на 16 днiв. Нинi ж, вiрогiдно, юдаїзованим полам просто вигiдно вживати поруйнований календар, щоб християнiзованi украiнцi не досягали мети своїми молитвами. Адже, молитва прочитана iз запiзненням, коли вже «закрилася небесна брама» — малоефективна, тим бiльше, звернена не до космiчного Бога, а до людини, яка вже давно вiдiйшла до гурту своїх предкiв-юдеiв.

Язичницький календар «Коло Свароже» нинi є найточнiшим астрономiчним календарем, який виявилось можливим реконструювати за наявними сьогоднi науковими (астрономiчними, етнографiчними, фольклорними) джерелами. Ним користуються громади Рiдної Вiри в Украiнi та рiдновiрнi за кордоном. «Коло Свароже 1995 — 96 р.» надруковане в книзi Галини Лозко «Українське Народознавство» (К., 1995) та в книзi «Берегиня Украiни» (К., Мистецтво, 1995).

Коло Свароже 1996—97 р. буде надруковане в часописi «Сварог» за сiчень—лютий 1996 р.

БЕРЕЖЕ ОСЕЛЮ РОД

Статуетки Богинь Рожаниць.

Творцем Всесвіту, Богом над богами українці вважали Рода. Він живе на небі, їздить на хмарах, дарує життя людям, звірам, птахам, дарує дощ на посіви жита, дає людині долю. Род — один з Богів, який залишився в пам'яті народу найдовше — захований у хащах, у високих горах від християнських попів, він вшановувався вже небагатьма вірними прочанами аж до XIX ст. Род уособлював також і нащадків одного предка, тобто був пов'язаний з усім родом у сукупності: померлих предків, живих нащадків і майбутні, ще ненароджені покоління едав Род.

Жіночі божества Рожаниці були пов'язані з народженням і мали таємний зв'язок із зірками. Душа людини уявлялася як іскра небесного вогню — зірка, яку Бог запалює при народженні дитини і гасить, коли людина помирає. Волхви складали книги, за якими можна було дізнатися про свою долю. Серед заборонених християнством книжок був «Рожденник, в которой указаны добрие і злие дні і часи, і влияние їх на судьбу нарождающихся младенцев».

Роду і Рожаницям приносили жертви у вигляді хліба, сиру, меду, каші (куті). Перед вживанням ритуальної страви куті, на Різдво батько кидає першу ложку вгору в святий куток — покуть. Цей звичай побутує і досі в Україні. Походження ж його глибоко архаїчне і означає

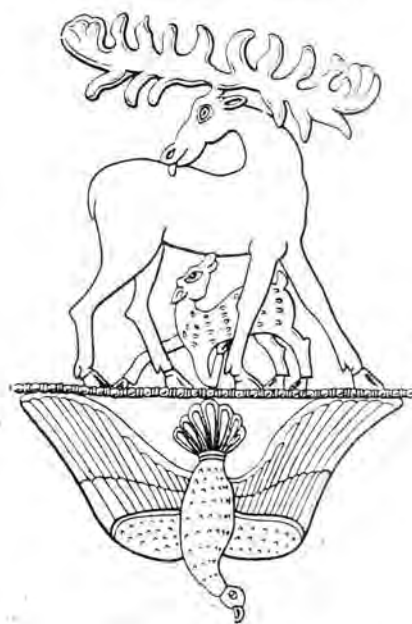
саме принесення жертви Роду і Рожаницям, яке в давнину здійснював волхв або жрець. Батько родини ототожнювався зі служителем культу.

Свята на честь Рода і Рожаниць відзначалися навіть у ранніх християнських храмах, куди люди приносили жертвні страви. Так, у Софії Київській у перші роки її існування збиралися язичники, щоб відзначити свої стародавні свята. Пізніше це дуже стурбувало попів і ці відправи були строго заборонені.

Роду і Рожаницям, як найріднішим божествам, приносилися тільки безкровні жертви у вигляді продуктів, які дала сама природа: від рослин і тварин. Найдавніші зображення Рода і Рожаниць знаходять археологи — це невеличкі скульптурки, які, вірогідно, мала кожна сім'я. Збереглися вони також на вишиваних рушниках. Це широко відомі мотиви дерева життя (дерева Рода), стилізовані зображення Великої Богині тощо. Деякі етнографічні матеріали фіксують ще в XX ст. зображення родовідного дерева на дверях хат: чоловіки зображувалися на листках цього дерева, а жінки — на квітах. Якщо людина вмирала, біля її імені малювався хрестик, а коли народжувалася дитина, домальовували нову гілочку, листочок або квітку.

Деякі дослідники вважають, що пізніше Род перетворився в хатнього Домовика, що за повір'ями жив біля домашнього вогнища і став його охоронцем.

Культ Рода розвинувся, вірогідно, за часів патріархату (епоха бронзи), в той час, як Рожаниці, що виникли в матріархаті, вже втілилися в образи Лади та її доньки Лелі. Отже, логічно припустити, що Рожаниці: — Богині плодючості — виникли у наших предків раніше чоловічого божества Рода. Зображувалися Рожаниці у вигляді пари (як близнюки), що вважалося ознакою найвищої плодючості і святос-

Оленці-Рожаниці
і Сокіл-Род.
Скіфська пластинка.

ті. У народі й нині близнюків вважають священними, або принаймі—таємничими знаками богів. Рожаниці (або мати Лада і дочка Леля) в народі ототожнювалися з сузір'ями Великої та Малої Ведмедиць.

Галина ЛОЗКО.

НАМИ НАШИХ ПРЕДКІВ

ТУТ КОЛИСЬ СТОЯВ ХРАМ...

Доборолась Україна
До самого краю
Гірше ляха свої діти
Її розпинають.

Тарас Шевченко.

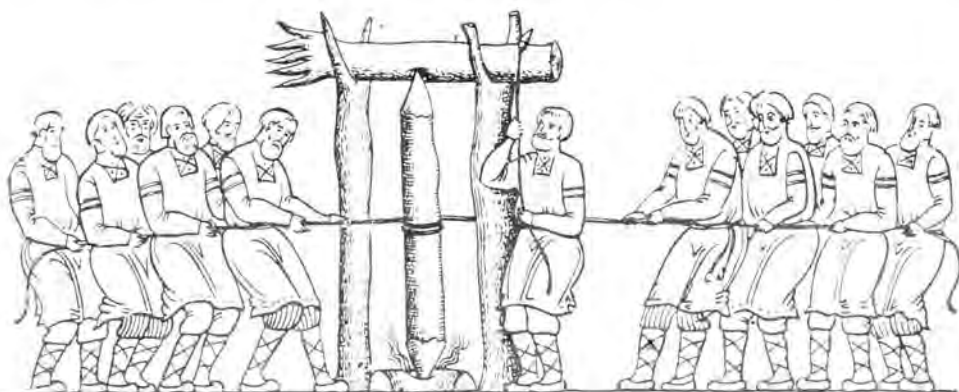
СВЯТИНЯ ДАЖБОЖА В ІРПЕНІ

Разом з Анною Володимир одержав з Візантії корону й регалії і в такій візантійській пишності він відбитий на грошах. Щоб затерти в пам'яті вбивство братів, він лицемірно наказав їх посмертно охрестити. Його сини й дочка Ярина не бажали хреститись. Ярина втекла й моли-

лась до Дажбога біля великого дуба, по давній традиції. Але дружинники дуба стяли і тільки пень залишився. На тому місці постало місто Ірпень. Легенда каже, що Ярина не успокоїлась і на горі побудувала собі святиню Дажбога. Але, коли дружинники святиню підпалили, Ярина в ній добровільно згоріла. Гору цю над Десною нарід назвав Яриноюю.

Ярослав Орion. На роздоріжжі. — Канада, 1991.—с. 27.

Опис слов'янського храму подав Ал-Масуді: «Святиня була побудована з червоного коралу та зеленого смарагду. Посередині святині був великий купол (баня). У святині стояв образ

Добування Священного Живого Вогню. Реконструкція А. Лявданського, 1928 р.

Північноруський овин — місце культу Вогню Сварожича.

Бога. Руки, ноги і голова його були створені з дорогоцінного каміння чотирьох родів: із зеленого хризоліту, червоного яхонту, жовтого сердоліку та білого кришталю. А голова його була з червоного золота. Біля образу Бога стояв образ білявої дівчини, що приносить йому жертву — квіти. Ця святиня була присвячена якомусь мудрецеві, що був у них за давнього часу» («Золоті луги»). Ал Масуді також писав і про те, що храм мав отвори в покрівлі та надбудовах, зроблені для спостереження за сходом сонця, а також про чудовий милозвучний спів, який вразив чужоземних мандрівників.

Найдавніші храми, як бачимо, будувалися з

Святелище XV—XII ст. до н. е. с. Пустинка. Реконструкція С. Березанської.

Культова скульптура, Статуя Перуна.

дерева, яке давало широкі можливості майстрам-різьбярам для втілення найскладніших орнаментів, знаків, написів тощо. Дерево — споконвічний символ рослинної сили — мало ще й сакральне значення для побудови святилищ. Статуя Світовида в Арконі була виготовлена з кількох порід священного дерева.

Галина ЛОЗКО.

Статуя Перуна, виконана із золота і срібла, напевно не була замовлена у Греції. Це мистецтво пропало. Заступила його візантійщина. Сьогодні митці шукають українського стилю в мистецтві. Шукайте його на дні Дніпра!

Володимир ШАЯН.

ПОВСТАНЬ, ПЕРУНЕ!

Зо дна
Дніпра
Світанням заграє лун,
З душі,
З народу глибини
Хай встане Бог Перун!
Народе мій,
О, зрозумій
Вину, твою вину,
Віру святу,
Душі твоєї грім співучий,
Міць лицарських надхнінь,
Сонця зов до зір блискучих,
Живого духа всемогучість
Ти кинув у Дніпра глибінь.
І від тоді
Вона живе немов на дні Дніпра,
Проміння, трияєна душа.

Володимир ШАЯН.

(Уривок з поеми).

Зображення язичницького храму на північноруській вишиванці: в центрі святині розміщений жертвник, чоловік і жінка приносять в жертву квіти. Поруч з храмом — священне дерево, до якого також приносять дари.

НА КНИЖКОВУ ПОЗИЦІЮ ЯЗИЧНИКА·РІДНОВІРА

ВЕЛЕСОВА КНИГА: Легенди. Міти. Думи. Скрижалі буття українського народу. 1 тис. до н. е. — 1 тис. н. е./Упорядкування, ритмічний переклад, підготовка перекладного й автентичного текстів, стаття, довідковий матеріал Б. І. Яценка (Заг. ред. В. А. Довгича. — Індоевропа. — 7502 (1994). — Кн. 1-4.

СЛОВАРЬ СЛАВЯНСКОЙ МИФОЛОГИИ (автори: Елена Грушко, Юрий Медведев, вид. «Русский купец» и «Братья славяне» из Нижнего Новгорода. — 1995). Книжка гарно видана, містить близько 280 словникових статей, ілюстрації, має популярний виклад. Не зважаючи на деякий християнський наліт, в цілому правильно трактується язичницька символіка, пояснюється значення тих чи інших реалій, функцій Богів, обрядів та заклинань тощо. Книжка написана російською мовою і рекомендована як навчальний посібник для середніх шкіл та вищих навчальних закладів.

УКРАЇНСЬКЕ НАРОДОЗНАВСТВО (автор Галина Лозко, вид. «Зодіак-ЕКО». — К., 1995). Книжка містить матеріал про походження українського народу, його мови, звичаїв, культури, національного характеру тощо. Українські символи, обереги, міфологія, Богословство та обрядовість українців вперше в Україні подається не через призму християнського світогляду, а саме з точки зору Рідної Язичницької Віри наших Предків.

ПРАВОСЛОВ. МОЛИТВИ ДО РІДНИХ БОГІВ. — НКЦ «Світовид». — К. 1995.

Ця книга є першою спробою упорядкувати автентичні дохристиянські молитви українців. Тут зібрано як писемні релігійні тексти з «Велес Книги», так і народні зразки замовлянь, обрядових (ритуальних) пісень, які за давніх часів були молитвами до язичницьких Богів, а також деякі авторські молитви Рідної Віри. «Правослов» буде корисним для Волхвів та обрядодіїв Рідної Віри, а також для всіх, хто відроджує прадавні українські обряди, цікавиться українською етнокультурою.

ЛОЗКО Г. УКРАЇНСЬКЕ ЯЗИЧНИЦТВО. — К., 1994.

Ця книга про етнічну віру наших Предків. Тут читач знайде відомості про давніх українських Богів, святилища і священні гаї, легенди про створення світу і народження онуків Дажбожих, історичні відомості про впровадження християнства і ознаки двовір'я в Україні.

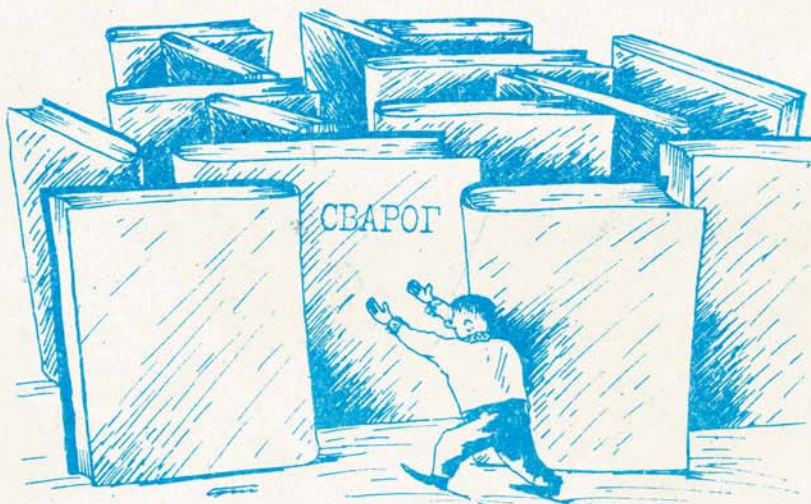
У книжці також подані календарі язичницьких свят, узгоджені з астрономічними ритмами природи, на 1994 і 1995 роки. Подано короткий опис обрядів, які здійснюються протягом Кола Сварожого (зодіакального року). Зібрано близько 600 автентичних праукраїнських імен язичницької доби.

Ці книги можна замовити за адресою:

252061; Київ-61,
просп. Відрадний, 14/45,
Б-ка № 13, Громада «Православ'я».
Контактний тел. у Києві: 488-43-32.

Помагай, Дажбоже, і Коло Свароже!

СВАРОГ

ЧАСОПИС ДЛЯ КОЖНОГО УКРАЇНЦЯ

